

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON**

Illum il-Hamis 15 ta` Dicembru 2016

**Kawza Nru. 11
Rik. Gur. Nru. 697/14 JZM**

**Tucan Investments Limited
[C 33150]**

kontra

**(1) Mariolot Limited [C 33086]
(2) Lattimer Limited [C 62094]**

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors guramentat prezentat fil-5 ta` Awwissu 2014 li jaqra hekk :-

1. *Illi permezz ta` ftehim bil-miktub datat disgha u ghoxrin [29] ta` April tas-sena elfejn u erbgħa [2004] (kopja hawn annessa bhala Dokument `A`) is-socjeta` rikorrenti avvanzat kreditu ta` mija u tlieta u ghoxrin elf Lira Maltin (Lm123,000) illum ekwivalenti għal mitejn u sitta u tmenin elf, hames mija u tnax-il Ewro u tlieta u disghin centezmu (€286,512.93) lis-socjeta` intimata Mariolot Limited bil-pattijiet u kundizzjonijiet kollha msemmija fl-istess kuntratt, fosthom illi s-socjeta` esponenti jkollha l-fakolta` li fi kwalsiasi zmien tezercita opzjoni li jizdied il-kapital (issued shared capital) tas-socjeta` Mariolot Limited billi jigu allokat li lis-socjeta` rikorrenti mija u tlieta u ghoxrin elf (123,000) `ordinary share` tal-valur nominali ta` Lira Maltija (Lm1) il-wahda fis-socjeta` Mariolot Limited;*

2. *Illi s-socjeta` rikorrenti ezercitat dik l-opzjoni u nterpellat lis-socjeta` intimata Mariolot Limited permezz ta` ittra ufficjali tad-19 ta` Gunju 2013 hawn annessa bhala Dokument `B` sabiex jizdied il-kapital tal-istess Mariolot Limited a favur tas-socjeta` rikorrenti kif fuq premiss;*

3. *Illi pero` s-socjeta` intimata Mariolot Limited baqghet inadempjenti;*

4. *Illi inoltre bl-istess ftehim tad-29 ta` April 2004 is-socjeta` rikorrenti silfet ukoll somma oħra ta` mija u tlieta u ghoxrin elf Lira Maltin (Lm123,000) illum ekwivalenti għal mitejn u sitta u tmenin elf, hames mija u tnax-il Ewro u tlieta u disghin centezmu (€286,512.93) lil Mario Camilleri (l-uniku azzjonist ta` Mariolot Limited) bil-pattijiet u kundizzjonijiet kollha msemmija fl-istess ftehim;*

5. *Illi s-socjeta` Mariolot Limited tipposjedi mija u hamsa u ghoxrin (125) ordinary C shares fi hdan is-socjeta` The Players Group Limited u ai termini tal-precitat ftehim datat 29 ta` April 2004 id-dividends li Mariolot Limited kellha tircievi minn The Players Group Limited kellhom jigu mħallsa kwantu għal hamsin fil-mija (50%) tagħhom lis-socjeta` rikorrenti, filwaqt li r-rimanenti hamsin fil-mija (50%) kellhom jithallsui lill-azzjonist ta` Mariolot Limited, Mario Camilleri, sabiex minnhom huwa jkun jista` jhallas is-self li huwa personalment ha minghand is-socjeta` rikorrenti;*

6. *Illi Mariolot Limited kienet bdiet thallas lis-socjeta` rikorrenti sehem mid-dividends imsemmija, izda sussegwentement waqqfet il-pagamenti;*

7. *Illi ricentement is-socjeta` rikorrenti ntebhet illi l-intimata Mariolot Limited issa ttrasferiet l-ishma li hija kellha fi hdan is-socjeta` The Players Group Limited u dan a favur tas-socjeta` intimata l-ohra Lattimer Limited, skont ma jirrizulta mid-dokument tax-share transfer hawn anness bhala Dokument `C` datata 8 ta` April 2014 u ricevut fir-Registru tal-Kumpanniji fit-3 ta` April 2014;*

8. *Illi b`hekk illum il-gurnata Mariolot Limited ma fadlilha ebda shareholding fi hdan The Players Group Limited u ma hi ntitolata tircievi ebda dividend minghand l-istess The Players Group Limited billi l-125 ordinary C shares li kellha fi hdan The Players Group Limited issa huma registrati kollha fuq isem Lattimer Limited;*

9. *Illi l-imsemmi trasferiment ta` ishma minn Mariolot Limited a favur ta` Lattimer Limited sar addirittura wara li s-socjeta` rikorrenti kienet interpellat lil Mariolot Limited sabiex tigi rregistrata zieda fil-kapital ta` Mariolot Limited a favur tar-rikorrenti, u ghalhekk it-trasferiment tal-ishma lil Lattimer Limited sar in mala fede;*

10. *Illi l-imsemmi trasferiment ta` ishma minn Mariolot Limited a favur ta` Lattimer Limited sar minghajr il-kunsens tas-socjeta` rikorrenti u bi ksur tal-obbligi cari li Mariolot Limited assumiet bil-kuntratt tad-29 ta` April 2004, inkluz il-kundizzjonijiet taht it-taqsimha ntitolata `Shareholder Protection`;*

11. *Illi l-imsemmi trasferiment ta` ishma minn Mariolot Limited a favur ta` Lattimer Limited sar in frodi u bi pregudizzju tad-drittijiet tas-socjeta` rikorrenti bhala kreditrici billi b`konsegwenza ta` dak it-trasferiment il-pagament tal-kreditu lis-socjeta` rikorrenti skont il-klawsola numru 5.2 tal-ftehim hawn anness bhala Dokument `A` giet reza mpossibbli u d-dhul tas-socjeta` Mariolot Limited gie mnaqqas drastikament;*

12. *Illi per konsegwenza tal-fatt li Mariolot limited mhix tircievi dividends minn The Players Group Limited, id-drittijiet tas-socjeta` rikorrenti li tithallas minn dawk id-dividends gew karpiti serjament;*

13. *Illi huwa car li t-trasferiment tal-ishma minn Mariolot Limited ghal fuq Lattimer Limited sar bl-iskop li jiddefrawda lis-socjeta` esponenti*

mid-drittijiet taghha u huwa car illi Lattimer Limited kienet kompartecipi f'dan l-iskop;

14. Illi Lattimer Limited hija socjeta` li l-uniku azzjonist u uniku direttur taghha huwa Mark Camilleri li jigi iben Mario Camilleri, li min-naha tieghu huwa l-uniku azzjonist u uniku direttur ta` Mariolot Limited;

15. Illi qabel u wara t-trasferiment tal-ishma fi hdan The Players Group Limited minn fuq Mariolot Limited ghal fuq Lattimer Limited, l-intimat Mario Camilleri kien u baqa` direttur fuq il-Bord tad-Diretturi ta` The Players Group Limited;

16. Illi peress li jissussistu l-elementi kollha ghall-ezercizzju tal-azzjoni pawljana s-socjeta` rikorrenti qeghda tagixxi biex thassar u tannulla t-trasferiment a favur ta` Lattimer Limited tal-ishma li Mariolot Limited kellha fi hdan The Players Group Limited, sabiex daw k l-istess ishma jergghu jidhlu fil-patrimonju tas-socjeta` intimata Mariolot Limited;

Jghidu ghalhekk il-konvenuti, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna, u ghar-ragunijiet premessi, ghaliex m`ghandhiex din il-Qorti:

1. Tiddikjara li t-trasferiment tal-ishma ta` Mariolot Limited fil-kumpanija The Players Group Limited lil Lattimer Limited u r-registrazzjoni taghhom fisem Lattimer Limited kif jirrizulta mill-anness Dokument `C, kif ukoll kwalsiasi att, skrittura jew strument li ta lok ghal, jew li bih gie effettwat, l-imsemmi trasferiment, u kull att, skrittura jew strument ancillari ghall-istess trasferiment, saru in frodi u bi pregudizzju tad-drittijiet tas-socjeta` rikorrenti;

2. Konsegwentement tordna li l-istess trasferiment u registrazzjoni ta` ishma f`The Players Group Limited f`isem Lattimer Limited, kif ukoll kwalsiasi att, skrittura jew strument li ta lok ghal, jew li bih gie effettwat, l-imsemmi trasferiment, u kull att, skrittura jew strument ancillari ghall-istess trasferiment jigi mhasrar, annullat u rexxiss, u tordna lill-intimati Mariolot Limited u Lattimer Limited sabiex fi zmien qasir u perentorju jirretrocedu fl-assi tal-istess Mariolot Limited l-ishma li hija kellha f`The Players Group Limited hawn fuq riferiti;

3. *Tordna lill-intimati jew min minnhom sabiex jaghmlu dak kollu mehtieg, inkluz kull formalita`, sabiex jigu effettwati l-imsemmija thassir u retrocessjoni, u fin-nuqqas tinnomina kuraturi deputati ghal dan il-ghan;*

4. *Okkorrendo, tinnomina Nutar Pubbliku biex jippubblika l-atti ta` thassir u rexxisjoni opportuni, skont il-kaz, fid-data, hin u lok li joghghobha tiffissa din l-Onorabbli Qorti, u tinnomina kuraturi deputati sabiex jidhru ghall-eventwali kontumaci fuq l-istess atti;*

Bl-ispejjez u bil-konvenuti ngiunti minn issa ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda u l-elenku tad-dokumenti.

Rat ir-risposta guramentata ta` Mariolot Limited u Lattimer Limited li kienet prezentata fl-10 ta` Novembru 2014 li taqra hekk:–

1. *Preliminarjament in-nullita` tal-azzjoni tenut kont illi l-premessi u t-talbiet jikkontjenu kumulu ta` azzjonijiet inkompattibbli u partikolarment dawk ta` inadempiment kuntrattwali u fl-istess waqt rexxisjoni a bazi ta` qerq.*

2. *Dejjem in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost il-kawza hija monka stante illi ser taghti lok ghal decizjoni li ma hux integru;*

3. *Dejjem in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost il-kawza tal-attur hija msejjsa fuq il-fatt illi l-attur ghandu ftehim vigenti mal-intimata Mariolot Limited u terzi, u l-pretensjoni u talbiet attrici jistghu jigu akkolti BISS kemm-il darba dan il-ftehim ghadu validu, meta fil-fatt f`kawzi separati l-validita` tal-imsemmi ftehim ghad irid jigi deciz minn din l-istess Qorti. Ghalhekk hemm lok ta` soprasessjoni ta` din il-kawza, ghall-kawza l-ohra fl-ismijiet Tucan Investments Ltd vs Mario Camilleri et 541/14 JZM ghaliex l-ewwel ghandu jkun deciz jekk l-attur ghandu ftehim validu mal-intimat;*

4. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost is-socjeta` intimata Lattimer Limited ma ghandha ebda relazzjoni guridika mas-socjeta` attrici u ghandha tinheles mill-osservanza tal-gudizzju;*

5. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost is-socjeta` attrici trid tipprova illi hija ghandha xi jeddijiet x`tivvanta fuq l-ishma tas-socjeta` intimata Mariolot Limited u aktar u aktar fuq is-socjeta` Lattimer Limited;*

6. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost ma jirrizultawx ir-rekwiziti tal-ligi ghal tali azzjoni u partikolarment ma jirrizultawx il-mala fede u l-qerq;*

7. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost it-talbiet attrici huma kollha nfondati fil-fatt u fid-dritt.*

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat il-verbal tal-udjenzi kollha.

Rat illi t-tieni eccezzjoni kienet ritirata fl-udjenza tat-22 ta` Jannar 2015.

Semghet ix-xhieda u rat il-provi l-ohra li tressqu kemm fil-kawza tal-lum, u kif ukoll fil-kawzi bin-nru 541/2014 JZM u bin-nru 542/2014 JZM. It-tliet kawzi kienu qeghdin jinstemghu flimkien bi qbil bejn il-partijiet.

Rat in-noti ta` osservazzjonijiet.

Semghet is-sottomissjonijiet bil-fomm.

Rat id-digriet li tat fl-udjenza tal-20 ta` Gunju 2016 fejn halliet il-kawza ghas-sentenza ghal-lum.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Provi

Neville Curmi – direttur tas-socjeta` attrici – ipprezenta affidavit.

Huwa spjega kif sar jaf lill-konvenut Mario Camilleri (“Camilleri”) fis-snin tmenin u kif wara saru hbieb.

Xehed illi wara s-sena 2000, Camilleri applika ma` haddiehor ghal licenzja li l-Gvern Malti kien ser johrog sabiex ikunu privatizzati l-lotterji.

Spjega li Camilleri kellmu biex jara jekk kienx ippreparat jew interessat jghinu billi jikseb il-flus li kellu bzonn biex ikun jista` jizgura sehmu ma` azzjonisti ohra fil-kumpannija The Players Group Limited (“Players”) li kellha tigi ffurmata minn persuni li kienu interessati japplikaw ghal-licenzja.

Qal illi Camilleri gab mieghu lil certu Jean Paul Tabone (“Tabone”). Huwa kien jaf lit-Tabib Oftalmologu Mario Tabone li kien jigi missier Jean Paul Tabone.

Kompla jghid illi Camillerio u Tabone qalulu li huma kienu shab, u li Tabone kellu kuntatti kbar ma` kumpannija Griega bl-isem Intralot u li kienu fiducjuzi li kien ser jirnexxielhom jiksbu l-licenzja. Qalu li ma kellhom qaghad finanzjarja likwida u riedu jsibu l-flus kollha li kellhom bzonn biex ikopru sehemhom.

Qal illi huwa kien interessat izda s-somma li riedu kienet kbira wisq u ghalhekk indahal biex jinvolvi terzi halli flimkien jaslu ghas-somma globali.

Xehed illi sab terzi li kienu nteressati pero` dawn riedu jkunu jafu x`sejrin jiehdura lura mill-investment. Ghalhekk stqarr ma` Camilleri u Tabone li r-riskju kellu jkun kollu taghhom u kellhom ghalhekk joffru termini li jkunu tajbin bizzejjed sabiex ihajru lil investituri biex johorgu l-flus.

Qal illi sar ftehim fis-sens illi kellhom isibu l-flus kollha huma, bil-patt li l-flus kellhom jigu nvestiti in kwantu ghan-nofs fil-kumpannija li kellhom jinvestu fi Players. Dawn il-kumpannija kienu eventwalment kostitwiti bl-isem Mariolot Limited (“**Mariolot**”) u Jeanlot Limited (“**Jeanlot**”). Ladarba r-riskju kien ta` min kien qed johrog il-flus, l-investituri kellhom ikollhom sehem mill-frott tal-investment taghhom ukoll. In kwantu ghan-nofs l-iehor, dan kellu jigi investit bhala self minghajr imghax a favur ta` Camilleri u Tabone personalment.

Kompla jghid illi sar qbil li jsibu total ta` Lm492,000 b`kollox. Minnhom Lm246,000 kellha tigi utilizzata in kwantu ghal Lm123,000 bhala self lil Camilleri u Lm123,000 bhala self lil Tabone personalment. Dan sar sabiex dawn it-tnejn ikollhom bizzejjed flus biex jinvestu go Mariolot u Jeanlot rispettivament. Dan is-self kellu jkun minghajr imghax in vista tal-fatt li kien qed isir qbil li jsir investment fil-kumpannija. Fil-fatt il-bilanc ta` Lm246,000 kellhom jigu investiti biex il-kumpannija Tucan Investments Limited (“**Tucan**”) li ghalhekk kienet kostitwita takkwista 50% tal-ishma ta` Mariolot (Lm123,000) u 50% tal-ishma ta` Jeanlot. Dan kollu kien accettat u sar ftehim sabiex fl-eventwalita` li Camilleri u Tabone flimkien ma` l-applikanti l-ohra fi Players ikunu *the best bidder* ghall-privitazzjoni tal-lotterija nazzjonali, il-bazi tal-ftehim kellu jkun nofs bhala investment u n-nofs iehor bhala self. Huwa ma kienx fiducjuz li Camilleri jew Tabone jew iz-zewg persuni l-ohra li eventwalment kienu ser ikun azzjonisti ta` Players kienu kapaci jew kienu jafu kif joperaw kumpannija li kellha topera l-lotterija kollha ta` Malta, minkejja li kien hemm nies kapaci fi Players. Kien assikurat li kienu ghamlu shab ma` kumpannija Griega ossija Intralot li kellha rwol kbir fil-qasam, u wara verifiki li ghamlu, kien ikkonfermat li tassew Intralot kienet operatur ewlenija fis-settur barra minn Malta.

Xehed li eventwalment kien iffurmata kumpannija bl-isem Maltco Lotteries Limited (“**Maltco**”), li taghha kemm Players kif ukoll Intralot kienu fost l-azzjonisti, u l-offerta mal-Gvern saret minn Maltco. Fil-fatt Players kellha 24% tal-ishma ta` Maltco waqt li l-bqija tal-ishma kienu ta` Intralot, hlief ghal 3% li kienu registrati fuq kumpannija bl-isem ta` Associated

Supplies Limited. Bejn l-2003 u l-2004, Maltco rebhet it-*tender* għall-privitazzjoni tal-lotterija nazzjonali.

Kompla jghid illi fit-28 ta` Jannar 2004, Camilleri ifforma Mariolot waqt li Tabone ifforma Jeanlot Limited sabiex jinvestu fi Players il-flus kollha li kienu ser jipprovdi hu u investituri ohra. Fil-5 ta` Frar 2004, hu u l-investituri l-ohra iffurmaw Tucan biex tkun hi li tghaddi l-finanzjament lil Camilleri, Tabone, Mariolot u Jeanlot. Tucan kienet sejra tiffinanzja Lm492,000.

Stqarr li Camilleri u Tabone infurmawh illi t-*tender* intrebah taht certu kundizzjonijiet fosthom li l-Gvern ried li għal certu zmien is-*successful bidder* kellha tipproduci garanzija bankarja favur il-Gvern. L-azzjonisti kollha ta` Maltco ftehm li kulhadd johrog sehmu u Players kellha tipproduci garanzija bankarja ekwivalenti għal 24% tat-total. Mariolot u Jeanlot kellhom jikkontribwixxu għal din il-garanzija ukoll. Is-sehem ta` Mariolot u Jeanlot minn din il-garanzija kellu jkun ta` Lm87,930 kull wiehed izda dawn ma kellhomx flus. Camilleri u Tabone talbuh li minbarra s-somma ta` Lm492,000 (li kienet ser isservi għall-investment kapitali), jinghataw din is-somma rapprezentanti sehemhom mill-garanzija. Spjega li huma accettaw li johorgu din is-somma peress li Maltco kienet rebhet it-*tender* u allura kienu certi li l-investment taghhom kellu bazi soda. Għalhekk inharget is-somma ta` Lm87,930 għal darbtjen liema somma kellha tigi rifiuza fi zmien sentejn jekk Maltco timxi kif kien previst mill-Gvern. Fil-fatt hekk gara u l-garanzija kienet cancellata fl-2006.

Qal illi skont il-ftehim taghhom bil-fomm, 50% tal-ishma ta` Mariolot u 50% ta` l-ishma ta` Jeanlot kienu ser jigu registrati mal-ewwel fl-isem ta` Tucan, izda wara li kien beda jigi abbozzat il-ftehim bil-miktub, irrizulta li kien hemm ftehim bejn is-*shareholders* kollha ta` Players fis-sens li jekk ikun hemm xi hadd mis-*shareholders* ta` Players li kien ser ivarja jew ibiegh jew jittrasferixxi l-ishma tieghu fi Players dan kellu joffrihom l-ewwel lis-*shareholders* l-ohra. Spjega li din kienet problema peress li l-50% tas-*shareholding* ta` Mariolot u Jeanlot ma setghux jigu trasferiti għal isem Tucan minghajr ir-riskju li daww l-ishma jinxtraw minn xi azzjonist iehor ta` Players, u għalhekk Tucan titef l-opportunita` li takkwista daww l-ishma. Spjega li instabet soluzzjoni fejn dawn il-50% tal-ishma ta` Mariolot u Jeanlot (li kienu effettivament destinati għal Tucan skont il-ftehim) ma jinhargux fl-isem ta` Tucan mill-ewwel izda jigi depozitat l-ammont ta` Lm123,000 f`kull wahda miz-zewg kumpaniji sabiex dawn jkunu jistghu jservu biex l-istess ammont jigi allokat fi *shares* fl-istess kumpaniji a favur ta` Tucan. Sar ukoll

ftehim li tittiehed *pledge* jew *charge* fuq *is-shareholding* kollu ta` Mariolot u Jeanlot sakemm ikun tajjeb iz-zmien biex il-50% tal-ishma jigu registrati fuq Tucan kif kien miftiehem.

Qal illi ghaddiet risoluzzjoni fil-bord tad-diretturi ta` Mariolot u Jeanlot, u l-ishma kellhom jigu allokatu mill-ewwel malli Tucan titlob biex dan isehh. Kienu ffirmati ukoll il-formoli necessarji minn Mariolot u Jeanlot sabiex din l-allokkazzjoni tkun tista` ssir mar-Registratur tal-Kumpanniji, meta Tucan titlob biex dan isir u kienu ffirmati ukoll ir-risoluzzjonijiet necessarji ta` kull kumpannija, kif ukoll memorandum u articles godda ghal kull kumpannija li jkun jirrifletti l-fatt li hemm zewg azzjonisti minflok azzjonist wiehed sabiex dawn ikunu lesti ghal meta l-ishma jigu registrati fuq Tucan. Spjega li kemm hu u ibnu David kif ukoll Camilleri u Tabone dejjem assumew li dawn il-50% tal-ishma ta` Mariolot u Jeanlot kienu dejjem proprjeta` ta` Tucan izda r-registrazzjoni ma setghetx issir mal-ewwel.

Xehed illi l-ftehim bil-miktub li jirrifletti dan kollu sar fid-29 ta` April 2004 b`zewg kuntratti separati ghal Mariolot u Jeanlot, u l-flus ghaddew skont il-kuntratt u cioe` Tucan harget Lm123,000 a favur ta` Camilleri f`ismu personali, Lm123,000 ohra hargu favur ta` Tabone f`ismu personali, Lm123,000 ohra hargu ghal Mariolot u Lm123,000 hargu ghal Jeanlot Limited (dawn l-ahhar tnejn biex jinxtrow il-50% tal-ishma ta` Mariolot u Jeanlot) u dan minbarra l-garanzija fl-ammont ta` Lm87,930 a favur ta` Mariolot u garanzija ohra fl-istess ammont a favur ta` Jeanlot.

Stqarr li kollox kien ibbazat fuq l-andament ta` Maltco li kien mistenni li tmur tajjeb u allura tibda thallas *dividends* mill-profitti li taghmel liema profitti kellhom jghaddu ghand *is-shareholders* ta` Maltco fosthom Players. Din tal-ahhar imbaghad kellha tghaddi d-*dividends* li tircievi lis-*shareholders* taghha. Mariolot u Jeanlot kellhom jghadduhom b`dan il-mod : 50% lil Tucan bhala *dividend* li jirrapprezenta dawk l-ishma li ghad li kienu destinati biex jigu registrati fl-isem ta` Tucan ma kinux ghadhom jistghu jghaddu minhabba l-ftehim bejn *is-shareholders* ta` Players, u 50% lil Camilleri jew Tabone rispettivament li min-naha taghhom, kienu marbuta li jzaw l-ammont hekk percept minnhom biex ihallsu s-self li ghamlet Tucan favur taghhom personalment.

Qal illi fil-bidu 100% tad-*dividend* li kienu qed jircievu Mariolot u Jeanlot beda jithallas lil Tucan. Dawn il-pagamenti saru b`mod regolari. Il-pagamenti tas-self li kellhom Camilleri u Tabone fl-isem personali taghhom

personali baqghu jithallsu sakemm thallas is-self kollu ta` Lm123,000 kull wiehed minn Camilleri u Tabone. Spjega li wara li nqata` dan is-self, xorta wahda kellhom jibqghu jsiru pagamenti lil Tucan tal-50% tad-*dividends* li jircievu Mariolot u Jeanlot, ghaliex b`dawn il-pagamenti Tucan kienet qeghda tithallas sehemha mid-*dividends* rilaxxjati minn Players lil Mariolot u Jeanlot skont il-ftehim tad-29 ta` April 2004. Fil-fatt hekk kien qed isir.

Fisser illi wara li thallsu il-*loans* ta` Camilleri u Tabone, fl-2009, Tucan irceviet ghal sentejn shah il-pagament tad-*dividends* li kienu sehemha mill-investment taghha (ossija l-investment ta` Tucan biex tixtri 50% ta` *shares* go Mariolot u Jeanlot). Fl-2010 Tucan thallset €72,683 u fl-2011 Tucan thallset €76,186.12 minghand kull wahda minn Mariolot u Jeanlot. Insista li dawn l-ammonti thallsu bhala *dividends* ta` sehem Tucan fil-kumpaniji Mariolot u Jeanlot, liema sehem Tucan kellha dritt li titlob li jigi registrat. Fl-2012 Maltco waqfet thallas *dividends* lis-*shareholders* taghha meta bdiet terga` tinnegozja mal-Gvern ta` Malta biex ittawwal iz-zmien tal-operat taghha. Spjega li kien hemm terzi li applikaw ukoll biex jiehdun din il-licenzja izda Maltco rnexxielha titfa` l-ahjar offerta u nghatat estensjoni tal-kuntratt. Maltco baqghet bl-istess *shareholders* li kellha qabel u Players zammet l-istess proporzjon ta` ishma li kellha qabel fi Maltco.

Stqarr li minn informazzjoni li ghandha Tucan, Maltco ma hallsitx *dividend* ghall-ewwel sena tat-tigdid tal-licenzja taghha ghaliex kellha spejjez kbar, izda fit-tieni sena tat-tigdid tat-*tender*, Maltco rega` bdiet thallas *dividends* bhalma kienet taghmel qabel. Ghal xi raguni, Mariolot u Jeanlot bdew icahhdu lil Tucan mid-*dividends* li kienet intitolata ghalihom u li kienu dovuti skont il-ftehim tad-29 ta` April 2004. Spjega li minkejja li thallsu *dividends* minn Maltco, il-50% ta` dawn id-*dividends* imhallsa lil Mariolot u Jeanlot qatt ma waslu ghand Tucan kif kien dovut. Spjega li Mariolot u Jeanlot qatghu ukoll kull komunikazzjoni dwar l-andament ta` Players, kuntrarjament ghal dak li kienu jaghmlu qabel fis-sens illi kienu jzomm lil Tucan informata b`kull zvilupp. Hu u ibnu David ippruvaw jirkellmu ma` Camilleri u Tabone izda dawn bdew jevitawhom u ma tawhomx hjiel ghalfejn kienu bidlu l-imgieba taghhom.

Xehed li meta raw dan kollu, hu u ibnu David talbu lil Camilleri u Tabone formalment biex jallokaw l-ishma ta` Mariolot u Jeanlot Limited skont il-ftehim biex jigu registrati fuq Tucan. Dan sar l-ewwel b`ittra fil-11 ta` Gunju 2013 u wara b`ittra ufficjali tad-19 ta` Gunju 2013. Mhux biss baqa` ma sar xejn izda skopra li addirittura Mariolot ittrasferiet l-ishma taghha fi Players lil Lattimer Limited biex hekk kull *dividend* issa beda

jithallas lil Lattimer Limited li mhix parti fil-kuntratt tad-29 ta`April 2004. Dan it-trasferiment sar biss wara li Mariolot kienet interpellata talloka ishma lil Tucan.

Ighid illi Lattimer Limited kienet kostitwita apposta biex Mariolot tevita l-obbligi taghha lejn Tucan. Lattimer Limited giet kostitwita fit-3 ta` Ottubru 2013, tliet xhur wara li Mariolot kienet notifikata bl-ittra ufficjali tad-19 ta` Gunju 2013. Lattimer Limited hija kumpannija ta` Mark Camilleri li huwa iben Mario Camilleri. Mark Camilleri huwa l-uniku direttur u azzjonist ta` Lattimer Limited. Mark Camilleri kien jaf tajjeb x`kien il-ftehim bejn Tucan u Mariolot Limited, u Mario Camilleri u martu, tant li kien ukoll involut fil-pagamenti li kienu jsiru skont il-kuntratt, u huwa stess kien jikkorrispondi mar-rapprezentanti ta` Tucan ghan-nom ta` Mariolot.

Ghalhekk kellha tittiehed azzjoni. L-ewwel saru l-kawzi 541/2014 u 542/2014 biex ikun ezegwit il-kuntratt tad-29 ta` April 2004 u jithallsu d-danni, flus u penali kollha dovuti lil Tucan. Meta mbaghad saret kawza kontra Mariolot u Lattimer Limited ghar-rexxizzjoni tat-trasferiment ta` l-ishma billi dak it-trasferiment sar bi frodi tad-drittijiet ta` Tucan. Biex jitharsu l-interessi ta` Tucan, Players giet mgharrfa bis-sitwazzjoni permezz ta` ittra ufficjali. Spjega li barra mill-flus li Tucan qeghda tifleb bhala *dividends* qeghda ssofri wkoll hsara ghar-reputazzjoni taghha billi attwalment mhi tircievi ebda introjtu mill-investment taghha.

David Curmi pprezentat affidavit.

Xehed illi ilu direttur ta` Tucan minn mindu kienet kostitwita fil-5 ta` Frar 2004. Huwa azzjonista wkoll. Fid-29 ta` April 2004, Tucan ghamlet zewg skritturi : wahda ma` Mariolot, Camilleri u martu Mary Josephine Camilleri ; u ohra ma` Jeanlot, Tabone u martu Nicola Tabone. Il-laqghat inizjali kienu saru bejn missieru Neville Curmi, Camilleri, u Tabone u ghal xi laqghat kien prezenti wkoll Stefan Bonello Ghio li huwa l-awditur ta` Jeanlot, u sal-2008 kien ukoll l-awditur ta` Mariolot.

Xehed illi Tabone u Camilleri kienu jiffurmaw parti minn konsorzju li kien ser joffri fit-*tender* tal-Gvern relatata ma` l-operat tal-lotteriji. Players kienet iffurmata fl-2001 biex tippartecipa fil-konzorzju biex tissottometti *tender* flimkien ma` ohrajn. L-azzjonisti ta` Players kienu Mario Camilleri, Jean Paul Tabone, Michael Bianchi u Jeffrey Mizzi li kellhom 125 *shares* ta`

Lm1 kull wiehed. Il-membri l-oħra tal-konsorzju kienu Intralot S.A. tal-Greċja u Associated Supplies Limited. It-tliet soċjetajiet flimkien kienu azzjonisti ta` Maltco. Players kellha 24% *tas-share capital*. Wara li l-licenzja harget lil Maltco, l-azzjonisti ta` Players ittrasferew l-ishma lil kumpanniji tagħhom : Michael Bianchi lil Investments Limited ; Jeffrey Mizzi lil Kastell Limited ; Jean Paul Tabone lil Jeanlot Limited u Mario Camilleri lil Mariolot Limited. B`hekk dawn il-kumpanniji saru l-azzjonisti ta` Players.

Qal illi Tabone u Camilleri ma kellhomx likwidita` u għalhekk lil Neville Curmi sabiex jgħinjom fil-fondi. Meta *t-tender* intrebah, Camilleri u Tabone kellhom bzonn ta` Lm246,000 kull wiehed flimkien ma` garanzija bankarja ta` Lm87,930 kull wiehed. Il-garanzija bankarja kienet rikjesta biex tipprovdi sigurta` għal self li Maltco kienet ser tiehu mill-Bank of Valletta. Fis-7 ta` Marzu 2003, harget sanction letter lil Maraco. Kien ser ikun hemm awment fis-*share capital* ta` Maltco bl-issue ta` 4,100,000 *shares* ta` Lm1 kull wiehed. Dawn l-ishma l-godda kienu ser jinhargu lill-azzjonisti ezistenti ta` Maltco proporzjonalment skont l-ishma tagħhom. Players kellha 24% minn Maltco u għalhekk kellha tipprovdi Lm984,000 fi *share capital*. Spjega li Jeanlot u Mariolot gew iffurmati qabel l-awment fis-*share capital* ta` Maltco.

Qal illi kien inkarikat l-Av. George Abela u wara l-Av. Ian Stafrace biex jiehu hsieb l-aspett legali ta` l-ftehim.

Stqarr illi Tucan kienet kostitwita fil-5 ta` Frar 2004. Tucan kellha tkun azzjonista diretta ta` Mariolot u Jeanlot, izda Tabone u Camilleri kienu galu li jekk kellha tigi registrata bhala azzjonista, kellhom isiru *due diligence tests* mill-Lotteries and Gaming Authority li kien ser itawwal il-process. Aktar tard sar jaf li kien hemm ftehim li jekk kien ser isir trasferiment ta` ishma, l-azzjonisti ta` Players kellhom dritt li jitolbu li jakkwistaw l-ishma huma stess. Camilleri u Tabone wegħduh li meta jkun iz-zmien, huma kienu ser jitolbu lill-azzjonisti l-oħra ta` Players sabiex l-ishma jigu trasferiti għal Tucan. Talab xi tip ta` sigurta` u saret *pledge* favur Tucan *tas-shares* ta` Mariolot u Jeanlot. Kien miftiehem li Tucan tibda tircievi sehem mid-*dividends* li jieħdu Mariolot u Jeanlot, kif ukoll li ssir rizoluzzjoni tal-bord li tawtorizza *s-share issue* għal Tucan.

Xehed illi Tucan obligat ruhha li tagħti lil Mario Camilleri u Jean Paul Tabone self ta` Lm123,000 kull wiehed sabiex dawn jagħmlu l-investment fis-*share capital* ta` Mariolot u Jeanlot. Obligat ruhha li tagħti lil Mariolot u Jeanlot somma oħra ta` Lm123,000 kull wiehed li kienu intizi

sabiex Tucan takkwista 50% ta` l-ishma izda dawn l-ishma ma setghux jigu registrati mill-ewwel fl-isem ta` Tucan minhabba l-*pre-emption rights* ta` l-azzjonisti l-oħra. Tucan kellha thallas ukoll Lm87,930 kull wiehed bhala parti mill-garanzija bankarja. Av. Ian Stafrace hejja l-abbozz ta` l-ftehim u anke ppropona lil Mario Camilleri u Jean Paul Tabone biex jinkarigaw avukat izda dawn irrifjutaw. Il-ftehim gew iffirmati fid-29 ta` April 2004. Kienu ffirmati rizoluzzjonijiet tal-Bord tad-Diretturi li awtorizza l-*allotment of shares* minn Mariolot Limited u Jeanlot Limited u registrazzjoni a favur ta` Tucan.

Ipprezenta lista tal-pagamenti kollha li rceviet Tucan fir-rigward tas-self li nghata lil Mario Camilleri u Jean Paul Tabone personalment liema pagamenti bdew f'Ottubru 2006.

Spjega li Mariolot u Jeanlot bdew ihallsu lil Tucan 50% tad-*dividends* li kienu qed jircievu minghand Players. L-awdituri ta` Tucan ma setghux inizzlu dawn il-pagamenti fl-*accounts* minghajr ma jsir l-*allotment* ta` l-ishma godda f'Mariolot u Jeanlot. Ghalhekk Tucan kienet u ghadha tehel penali ghax ma tistax tipprezenta l-*accounts* tagħha lir-Registru tal-Kumpanniji. Tucan attribwiet lil Camilleri u Tabone l-penali li kienet qed tinkorri u qalet b'dan lil Mark Camilleri, iben Mario, li jiehu qed jiehu hsieb in-negozju ta` Mario Camilleri. Camilleri u Tabone gieli hallsu dawn il-multi.

Sostna li l-ewwel pagament li sar ma kienx jirrifletti l-persentagg korrett mill-ammont li Maltco għaddiet lil Players bhala dividend. Dan huwa kkonfermat fir-rapport ta` PWC li sar fl-2013. Id-differenza thallset wara. Camilleri u Tabone kienu hallsu €64,039.53 kull wiehed li kien kien ikopri mhux biss il-bilanc rimanenti fuq is-self li kien sar lilhom personalment izda ukoll il-multi li kienu għaddejnin mal-MFSA. Mark Camilleri kien jaf b'dan kollu. Mal-pagament li sar fl-2009, Tucan irceviet ittra minghand Mariolot u Jeanlot datata 23 ta` Marzu 2009 li fiha kien inghad illi l-pagamenti kienu qed isiru għall-2008 kienu *dividend* kif ukoll hlas tas-self lil Mariolot u Jeanlot. Dak pero` kien zball għaliex is-self kien inghata lil Camilleri u Tabone personalment. Ghalhekk intbagħtet ittra fis-7 ta` April 2009 biex tissenjala dan l-izball.

Spjega li għad-disa` snin ta` wara, kollox kien miexi skont il-ftehim u l-uniku pendenza li kien għad fadal kienet li l-ishma jigu registrati fl-isem ta` Tucan. Meta l-kwistjoni kienet tigi diskussa, Camilleri u Tabone kienu jinsistu li kien ahjar li għall-mument jibqa` kollox kif inhu u kulhadd izomm

mal-ftehim ta` bejniethom kif kien qed isehh. Huwa kien inkwetat bil-fatt li l-accounts ta` Tucan ma setghux jigu pprezentati u meta tkellem ma` Vincent Curmi li kien l-awditur ta` Tucan, dan ippropona li ssir laqgħa. Kompla jghid li fil-fatt saret laqgħa fit-13 ta` Settembru 2010, fejn kienu prezenti Jean Paul Tabone, Mario Camilleri, l-awditur ta` Jeanlot, l-awditur ta` Mariolot, Mark Camilleri, Vincent Curmi u huwa. Fil-laqgħa sar ftehim li kienu ser jipprocedu bl-*allotment* ta` ishma godda fi Mariolot u Jeanlot u r-registrazzjoni tagħhom fl-isem ta` Tucan. Bagħat email f`dan ir-rigward lil Dr Ian Stafrace dakinhar stess. Saret laqgħa ohra li għaliha kien prezenti Dr Stafrace li fiha Mario Camilleri u Jean Paul Tabone kkonfermaw li kien wasal iz-zmien biex jsir l-*allotment of shares* u r-registrazzjoni fl-isem ta` Tucan Investments Limited.

Stqarr illi ftit taz-zmien wara, Mario Camilleri sostna miegħu li l-process tat-*tender* għall-estensjoni tal-licenzja kien għalaq u li ma kienx zmien tajjeb biex isir it-trasferiment tal-ishma lil Tucan Investments Limited. Camilleri kien insista li l-ishma jinhargu wara li jkun deciz jekk il-licenzja kinitx ser tingħata lil Maltco inkella le. Billi sa dak iz-zmien Camilleri u Tabone dejjem zammew il-kelma tagħhom, huwa accetta li jsir hekk. Intant il-ftehim baqgħu jigu onorati. Fil-fatt fl-2010 Mariolot Limited u Jeanlot Limited hallsu €72,683 kull wiehed u fl-2011 hallsu €76,186.12 kull wiehed. Dawn il-pagamenti kienu jirrigwardaw id-*dividends* li kienu qed isiru minn Maltco lil Players u minn dawn lil Jeanlot Limited u Mariolot Limited. Dan il-pagament sar xjentement tant li fl-email ta` l-20 ta` April 2011, Mark Camilleri kkonferma li s-sehem ta` Tucan mid-*dividends* kien ta` €76,186.12c.

Kompla jghid li fl-2012, Maltco ma hallsitx *dividends* minhabba n-negozjati għal estensjoni tal-licenzja izda imbagħad hallset *dividends* fl-2013 ta` €1,505,505 li minnhom Players irceviet €361,321.20. Tucan kien imissha tircievi €90,330.30. Dan l-ammont qatt ma thallas lil Tucan Investments Limited. Lanqas id-*dividend* ta` l-2014 ma thallas lil Tucan. Sal-bidu tal-2013, ir-relazzjoni bejn il-partijiet kienet għadha wahda regolari izda mbagħad għal Marzu 2013, beda jitlob lil Mark Camilleri *dividend* u dan ma tax informazzjoni u zmien wara sar jaf li dan kien telaq minn Malta b`mod permanenti. Kiteb lil Camilleri u Tabone biex jezercita d-drittijiet li kien hemm ai termini tal-ftehim tad-29 ta` April 2004. Intbagħtu ittri ufficjali ukoll. Kien hemm risposta u kien deciz li PWC tingħata l-inkariku li tanalizza l-acocunts ta` Mariolot u Jeanlot Limited. Wara bdew il-proceduri gudizzjarji.

Kompla jghid illi Camilleri, Tabone, Jeanlot Limited u Mariolot Limited insistew illi Tucan Investments Limited ma ghandhiex dritt ghall-ishma u li dak li Tucan ghamlet kien biss self lil Mario Camilleri u Jean Paul Tabone kif ukoll self lil Jeanlot Limited u Mariolot Limited, liema self skont huma thallas kollu. Mariolot u Jeanlot sostnew li kienu hallsu b'€517,485 lil Tucan Investments Limited. Huwa qal illi wara li thallsu l-loans li saru lil Tabone u Camilleri personalment, dawn baqghu jhallsu 50% tad-*dividends*. Fil-25 ta' Marzu 2009, sar pagament ta' €109,873.50 bhala sehem Tucan Investments Limited mid-*dividends* ta' Mariolot Limited u Jeanlot Limited. Ir-ragunament ta' l-konvenuti kien fallaci, minhabba l-fatt li skont dan ir-ragunament, Tucan kienet ser tircievi l-kapital investit fl-2004 minghajr ebda interessi. Dan ma kien jaghmel l-ebda sens fin-negozju partikolarment fejn si tratta ta' investiment.

Temm jixhed illi fl-2014, Mariolot ittrasferiet l-ishma li kellha fi Players lil kumpanija bl-isem ta' Lattimer Limited li tappartjeni lil Mark Camilleri. Dan it-trasferiment sehh ftit wara li ntabab li jsir l-*allotment of shares* a favur ta' Tucan Investments Limited. Jidher li ma kienx hemm problemi ta' *pre-emption rights* ma' l-azzjonisti ta' Players Group. Mariolot Limited qatt ma tallet il-kunsens ta' Tucan Investments Limited ghal dak it-trasferiment.

Fil-**kontroezami**, xehed illi huwa qatt ma ra is-*shareholders' agreement* izda dawn il-*pre-emption rights* issemmev minn Tabone u Camilleri. Insista li huwa qatt ma kellu ghalfejn ma jemminhomx. Kien staqsa biex tingieb *waiver* minn dawn il-*pre-emption rights* izda kienu nfirmawh li ma kienx possibbli li jgibu tali *waiver* saz-zmien li kellhom bzonn il-flus. Camilleri u Tabone tawh assigurazzjoni verbali li l-*waiver* kien jirnexxielhom igibuha. Dan ma tnizzilx fil-ftehim ghaliex ma nhassx il-bzonn. Ikkonferma li l-*pledge* fuq is-*shares* saret in konnessjoni mas-self personali.

Qal illi kien hemm diskors dwar it-tieni terminu tal-licenzja. L-intenzjoni dejjem kienet li l-investiment jkun f'Mariolot Limited u Jeanlot Limited. Spjega li l-l-*equity* ma kellhiex terminu u l-kumpanija setghet tidhol ghal licenzji ohra dment li l-azzjonisti jibqghu l-istess. Spjega li jekk il-licenzja tal-Maltco kellha tispicca u tapplika fuq kumpanija ohra, l-assi tal-Maltco kienu jibqghu assi tas-*shareholders* taghhom u daww jigu likwidati u mhallsin lil Players bhala repayment of capital. Fil-ftehim kien hemm l-opzjoni biex is-self jigi konvertit f'*equity*. Il-kliem li sar ma' Tabone u Camilleri kienu dejjem fis-sens li jekk Maltco tirbah il-licenzja l-gdida, jibqghu sejrin kif inhuma, mentri jekk Maltco titef, l-assi taghha jigu

mhallsin u likwidati u Players Group tithallas il-parti taghha u mbaghad huma eventwalment jiehdu l-bicca taghhom.

Stqarr illi l-intenzjoni dejjem kienet li Tucan Investments Limited kienet sejra tkun azzjonista ta` Mariolot Ltd u ta` Jeanlot Ltd. Huwa kkonferma li fil-ftehim, hemm imnizzel li Tucan kellha tiehu d-*dividends* immedjatament. L-ghazla kienet f`idejn Tucan. Jekk kienet ser tasal ghal sitwazzjoni fejn kien ser ikun hemm kontribuzzjoni ta` kapital, Tucan Investments Limited setghet taghti struzzjonijiet bil-miktub sabiex il-*convertible loan* tigi konvertita f`*share capital*. Din it-talba qatt ma saret ghax huma dejjem imxwew b`irgulija lejn Camilleri u Tabone. Il-ftehim kien li jekk ser jaghmlu pass, ahjar jaghmluh flimkien.

Sahaq illi Tucan Investments Limited bdiet tircievi l-flus bhala *dividend* minghand Mariolot Limited u Jeanlot Limited. Fil-kotba ta` Tucan riedet issir *double entry* fejn jitnizzel l-investment bhala *shares* u turi imbaghad id-*dividends*. Il-verita` kienet li dawk il-flus marru ghand Tucan Investments Limited bhala *dividends* meta Tucan ma kinitx ghadha shareholder. Insista li l-intenzjoni dejjem kienet li huma jkunu azzjonisti ta` Mariolot Ltd u ta` Jeanlot Ltd. Ma setghux jipprezentaw dawk il-flus bhala *dividends* ghaliex sa dak iz-zmien kienu ghadhom mhumieq azzjonisti u ghalhekk bdew jinkorru multi. Fuq domanda ta` din il-Qorti, ikkonferma li ladarba kien jiddependi fuq Camilleri u Tabone meta seta` jsehh dan is-*share transfer* in vista li riedu jottjenu l-*waiver* Tucan Investments Limited ma riditx titef id-dhul mill-investment taghha u b`hekk bdiet tiehu *dividend* immedjatament minkejja li s-*shares* ma kinux ghadhom registrati f` isimha.

Qal li fl-iskrittura, ma kienx hemm xejn li jirregola d-dewmien ghaliex il-hsieb kien li ma jkunx hemm dak id-dewmien kollu. Huwa ma riedx li jigu pprezentati *accounts* li kienu hzienu. Fl-istess waqt ma riedx jippregudika l-investment. Ma setax jipprezenta l-*accounts* ta` Tucan peress li fil-kotba ma setax jitnizzel la l-investment u la d-*dividend*. Informa lil Camilleri u Tabone b`bil-problema u dawn kienu anke hallsu l-multi li kienu qed jigu nkorsi.

Spjega li huwa qatt ma talab li jezercita d-dritt ta` *share option* sabiex ma jigix ippregudikat l-investment. Insista li l-multi kienu qed ihallsuhom Camilleri u Tabone. Spjega li l-*accounts* li parti minnhom jidhlu huma a fol 324 huma lista ta` pagamenti li saru fuq il-*loan balance* personali ta` Mario Camilleri u Jean Paul Tabone. Spjega li huwa kien jitkellem ma` Mario

Camilleri u kienu ftehm u li dak huwa l-bilanc li kellu jithallas rigwardanti multi. Ma saritx distinzjoni bejn il-multi li kienu qed jircievu dwar l-accounts u l-multi li kienu qed jircievu dwar l-annual returns.

Insista li Mario Camilleri ma kienx jaghmel pass qabel ma` jinforma lil ibnu Mark, peress li Mark Camilleri kien imexxi l-affarijiet. Jaf li kien hemm zmien meta Mario Camilleri kien l-isptar izda ma setax ighid ezattament meta dan kien. Qatt ma ntbaghtet l-ittra ghall-opzjoni ta` *share capital* peress li dak iz-zmien il-kuntest kien wiehed amikevoli hafna. Barra minn hekk, il-penali kienu zghar hafna fl-ambitu ta` l-investment u *r-returns* li kienu qed jircievu.

Avukat Dottor Ian Stafrace xehed illi lejn l-ahhar tal-2003 u bidu ta` l-2004 huwa kien jahdem mad-ditta Abela & Stafrace and Associates u kien avvicinat minn Neville Curmi u sussegwentement ukoll minn David Curmi ghal parir dwar negozju. Curmi kienu gew offruti l-possibilita` li jinvestu u jippartecipaw f`kumpannija li finalment kellha interess fil-kumpannija li kienet rebhet il-licenzja tal-lottu, ossija Maltco Lotteries. Dawn kienu qed jitkellmu ma` Jean Paul Tabone u ma` Mario Camilleri. Spjega li l-Maltco kellha 76% tas-*shareholding* ghand kumpannija Griega u 24% *shareholding* ghand il-kumpannija The Players Group. Din tal-ahhar kienet komposta minn erba` persuni ; tnejn minnhom kienu Tabone u Camilleri. Neville Curmi kien spjegalu li kien offrut il-possibilita` li jiehu 6% finalment mill-Maltco peress li Tabone u Camilleri kien ser jghaddihom nofs l-involviment taghhom fil-Players Group. Curmi gew mitluba jiffinanzjaw parti mill-kapital li kellhom johorgu Tabone u Camilleri ghal involviment taghhom fil-Players Group kif ukoll jiffinanzjaw il-garanzija bankarja li Tabone u Camilleri kellhom johorgu. Meta Maltco hadet il-licenzja, kellu jizjed is-*share capital* anke fi The Players Group bil-konsegwenza li Camilleri u Tabone riedu johorgu izjed kapital, liema kapital kien ser jigi minghand Curmi.

Kompla jixhed illi huwa kellu l-inkariku li jassisti lil Curmi sabiex dan kollu li kien miftiehem bil-fomm isir b`mod legali u bil-miktub. Saru diversi laqghat ma` Tabone u Camilleri ghal dan il-ghan. Kien inghata parir li jinholqu Mariolot Limited u Jeanlot Limited minhabba li l-kapital kellu jibqa` gewwa bhala *equity* u mhux imur ghand l-azzjonisti. Imbaghad kellhom jinghataw Lm123,000 bhala self lil Tabone u Camilleri personalment sabiex dawn jintuzaw biex jitpoggew bhala *equity* f`The Players Group. Sar ukoll arrangement illi Lm123,000 l-ohraf` Jeanlot Limited u Mariolot Limited jinghataw b`self minn Tucan Investments Limited bl-opzjoni li dan is-self jigi

konvertit f'*share capital*. Din kienet taghmel hafna sens peress li s-*shareholders* ezisteni ma kienu qed jiffinanzjaw xejn u peress li b'awment fis-*share capital* ma kinitx tithallas *capital gains tax* izda tithallas *stamp duty* biss. Ma ntghazlitx l-ozzjoni li jizdied is-*share capital* immedjatament peress li f'The Players Group kien hemm *preemption rights* b'dana illi jekk wiehed mill-azzjonisti ried jittrasferixxi s-*share capital* tieghu lil terzi ried joffrih l-ewwel lill-azzjonisti shabu li diga` kienu fil-kumpannija. The Players Group kienu accettaw li s-*shareholding* ta` Tabone u Camilleri ma jibqax personali izda jigi trasferit lill-kumpanniji taghhom.

Xehed li l-parir kien li tingieb *waiver* ta` dawn il-*pre-emption rights* biex tkun tista` tiddahhal Tucan Investments Limited izda Tabone u Camilleri ma xtaqux li jsir dan sabiex ma joholqux dizgiwd fiz-zmien meta Maltco kienet ghadha kemm hadet il-licenzja. Ghalhekk instabet is-soluzzjoni li Lm123,000 moghti kull wiehed lil Mariolot u Jeanlot jinghata bhala *loan convertible at the option of the creditor into share capital*. Kollox gie spjegat lil kulhadd.

Stqarr illi l-ftehim kien maqsum fi tlett partijiet : (i) parti li tirregola s-*share option* ta` Lm123,000 fis-sens li l-kreditur kellu l-opzjoni jew li jiehu l-flus lura minghajr interessi jew li jinghata *shares* ; (ii) parti li tirregola l-*loan* li kienet Lm123000 u li kellha tithallas lura u ; (iii) parti li tirregola l-finanzjament tal-garanzija bankarja li kellha tinghata lura meta Maltco tkun tista` tbiddel din il-garanzija bankarja f'kapital.

Kompla jixhed li gew iffirmati wkoll id-dokumenti necessarji biex dik is-*share capital* issehh. Dawn saru peress li d-diskors bejniethom kien li malli Maltco tissahhah u tibda miexja, isiru diskussjonijiet biex tiddahhal Tucan Investments Limited. Huwa zamm l-originali ta` dawn id-dokumenti.

Kompla jghid li l-pagamenti saru u gew onorati d-*deadlines*. Madanakollu, huwa qatt ma nghata struzzjonijiet biex tigi mplimentata s-*share capital*.

Qal illi meta dahal-Ewro, David Curmi kien staqsih jekk kellhom jinbidlu d-dokumenti necessarji sabiex is-*share capital* issehh. Huwa qallu li ahjar isiru dokumenti godda, izda dawn baqghu qatt ma saru.

Xehed li kienet saret laqgħa fl-ufficċju ta` Vincent Curmi li kien l-awditur ta` Tucan Investments Limited fl-2011 li għaliha attenda flimkien ma` l-awditur Curmi, Mario Camilleri, Mark Camilleri, Jean Paul Tabone u l-awdituri tagħhom. Il-laqgħa saret sabiex tinbidel id-dokumentazzjoni minhabba l-valuta u anke minhabba l-fatt li Tucan Investments Limited ma setgħetx iddahal Lm123,000 fil-kotba tagħha u tiddikjarahom bhala *share capital* tagħha peress li t-bdil minn *loan* għal *share capital* kienet għadha ma saritx. F-2011 kienu dahlu *value shift rules* u għalhekk kellha titahllas ukoll *capital gains tax* fuq *is-share increase*. Għalhekk il-laqgħa ssejthet biex jigu diskussi l-multi li kienet qegħda tinkorri Tucan Investments Limited mal-MFSA minhabba nuqqas ta` prezentata ta` *accounts* u anke dwar il-problema ta` hlas ta` *capital gains tax* fuq *share increase*.

Stqarr li David Curmi kien talab li jsir *is-share increase* izda Camilleri u Tabone qatt ma gabu l-*waiver* mingħand l-azzjonisti ta` The Players Group. Il-saret għax din il-kwistjoni ma setgħetx tibqa` titwal. Hadd qatt ma tkellem li kienet problema li d-dokumentazzjoni ssir fl-Ewro. Kulhadd fehem il-problemi li kien hemm izda ma gie mplimentat xejn waqt il-laqgħa għalkemm kien hemm qbil li l-laqgħa tigi posposta billi Maltco kienet sejra terga` toffri għall-estensjoni tal-licenzja. L-unika raguni għalfejn ma sarx it-tibdil fis-*share capital* kien għaliex Maltco kienet ser tidhol fil-fazi li tagħmel l-offerta tat-tigdid ta` l-licenzja. Hadd ma pprezentalu *waiver* ta` l-*pre-emption rights* ta` The Players Group. Kien diskuss ukoll ma` l-awdituri ta` Jeanlot Limited u Mariolot Limited illi kellu jsir rapport minnhom li din il-*loan* kienet għadha dovuta sabiex imbagħad tigi konvertita f` *share increase*. Fil-laqgħa saret diskussjoni ukoll għaliex fl-*accounts* ma setax jinkiteb li kienu qed jircievu *dividends* meta s-*share increase* kienet għadha ma saritx.

Xehed illi huwa gie avviciat fl-2013 minn David Curmi li kien nqala` l-inkwiet u intbagħtu għalhekk ittri ufficjali. Madanakollu, ir-risposta li nghatat kienet li l-*loan* kienet effettivament thallset u li għalhekk, ma kienx hemm dritt li l-kreditrici tagħzel l-opzjoni ta` *share increase*.

Sostna li l-*bank guarantees* kienu gew ritornati u anke is-self personali ta` Lm123,000 kull wiehed kien gie ritornat.

Spjega li l-investment ta` Tucan Investments Limited kien illi mhux jiehdu interessi minn fuq is-somma ta` Lm123,000 (li fuqha kien hemm l-opzjoni li jsir *share increase*) izda li jiehdu sehemhom mill-qliegħ relatat ma` dak is-*share capital*. Fil-ftehim kien gie miftiehem li irrissettivament meta

tigi registrata *s-share increase* a favur Tucan, mid-data ta` dak il-ftehim, Tucan kienet intitolata li tibda tircievi 50% tad-*dividend* li tircievi Mariolot Limited u 50% tad-*dividend* li tircievi Jeanlot Limited. L-investment sar sabiex Tucan Investments Limited tippartecipa fil-profitti. Fil-fatt Tucan Investments Limited irceviet id-*dividend entitlement* sena b`sena mit-2004 `il quddiem. L-investment kellu profitt qawwi peress li Maltco taghmel il-profitt.

Qal illi in segwitu kien infurmat illi Mario Camilleri kien zvesta ruhu mis-*shareholding* ta` Mariolot Limited a favur ta` Lattimer Limited.

Ikkonferma l-prospett li pprepara biex juri l-ispejjez u hsara li garrbet is-socjeta` attrici.

Ipprezenta wkoll ittra mill-MFSA datata 19 ta` April 2013, *statement* ta` kontijiet ta` l-Avukati Refalo & Zammit Pace ; u kontijiet ta` l-Avukati Refalo & Zammit Pace.

Fil-**kontroezami**, xehed illi huwa qatt ma ra l-ebda *waiver*. Il-persuni li l-izjed setghu jigu pregudikati bil-*pre-emption rights* kienu Tabone u Camilleri.

Spjega li huwa kien li hareg bl-istruttura ta` kif ghandha ssir it-transazzjoni u dan wara li kienu saru diversi laqghat mal-partijiet.

Spjega li Camilleri u Tabone kellhom *financial commitment* ma` The Players Group u avvicinaw lil Curmi fejn offrew illi jekk Curmi johorgu l-flus kollha huma, dawn kienu ser jghaddulhom nofs is-*share capital* li kienu intitolati ghalih Camilleri u Tabone.

Qal illi fuq il-ftehim, kien hemm *loan* li hija cara li ghandha dik in-natura.

Spjega li kieku anke it-tieni parti kienet kostitwita b`*loan* ukoll, ma kienx ikun necessarju li ssir f`parti ohra tal-iskrittura.

Spjega li l-ftehim huwa maqsum parti f'*loan* u parti oħra f'*loan with an option for share capital*.

Qal illi l-intendiment kien car bejn il-kontendenti fis-sens li kellha tghaddi nofs l-equity. Dan it-tip ta' ftehim sar b'dan il-mod peress li meta kienu waslu fi stadju avvanzat u kien anke sar il-ftehim kummerċjalment, Camilleri u Tabone kienu avzaw lilu u lil Curmi b'*shareholders agreement* li ma kienx parti mill-*memorandum* u *articles* ta' The Players Group konsistenti minn *pre-emption rights* fil-kaz ta' trasferiment ta' ishma. Camilleri u Tabone ntalbu jgibu *waiver* izda meta din ma ngabitx, kien deciz li jirrikorru għall-opzjoni.

Spjega li l-*loan* li saret favur Camilleri u Tabone kienet mingħajr interessi sakemm tigi mhallsa sal-perijodu indikat fil-ftehim. Fit-tieni parti, ma kienx tnizzel zmien sa meta kellu jsir is-*share transfer option* peress li meta kellha ssir din is-*share transfer* kien dependenti fuq is-*shareholders' agreement* ta' The Players Group. Dak iz-zmien, id-diskors bejn il-partijiet kien li lanqas hemm bzonn skrittura għaliex kien hemm l-irguliya. Ma kienx iffissat terminu sa meta kellha tigi ezercitata din is-*share option* peress li dan kien dipendenti fuq meta Camilleri u Tabone jgibu l-kunsens talazzjonisti l-oħra ta' The Players Group. Il-ftehim gie ffirmit fl-istess zmien li Maltco nghatat il-licenzja u għaddew il-flus. Huwa kien jaf li l-licenzja li nghatat Maltco kellha terminu li jista' jkun kien ta' seba' snin.

Kompla jixhed li l-ftehim ma kienx marbut bl-ebda terminu. Il-*loan* relatata mas-*shareholding* kienet marbuta b'terminu kif kienet ukoll il-garanzija bankarja. Spjega li l-*equity* ma kienx marbut b'terminu fis-sena.. Ma kienx hemm ftehim li wara certu data, Curmi kellhom jbieghu lura s-*shares* lil Camilleri u lil Tabone. L-interess kien illi Curmi jieħdu s-*shares* f'Mariolot Limited u Jeanlot Limited sabiex meta Maltco jghaddilha t-terminu u terga' toffri offerta għal tigdid tal-licenzja, Curmi jkollhom diga' l-*equity* tagħhom registrat. Ikkonferma li sabiex Maltco terga' tieħu l-offerta, kellu jsir *tendering process* gdid. Hadd mill-partijiet ma semma li kellha tizdied klawsola dwar x'kellu jigri jekk Maltco ma tingħatax estensjoni ta' l-licenzja. Insista li l-intenzjoni tal-partijiet u dak li hemm miktub fl-iskrittura jirriflettu lil xulxin.

Qal illi fit-terminu tal-validita' ta' l-ewwel licenzja bejn l-2004 u 2011 qatt ma saret talba bil-miktub biex tigi ezercitata l-option tas-*share capital*

increase. Ir-relazzjonijiet bejn il-partijiet kienu kordjali hafna fil-laqgħa li saret fl-2011 u ma saritx it-talba f'dan ir-rigward peress li skont Camilleri, kien ahjar li l-affarijiet jibqghu kif inhuma f'dak il-perijodu li proprju fih kienet ser issir offerta oħra biex tiggedded il-licenzja. Huwa ra s-*shareholders' agreement* vigenti bejn l-azzjonisti ta' The Players Group Limited. Hemm *pre-emption right* f'The Players Group Limited li tapplika sew għal *share transfer* kif ukoll għal *share increase*. Fil-*memorandum of association* ta' The Players Group Limited hemm *pre-emption rights* li jaffettwaw *share increase* u *share transfer*. Intgħazlet l-opzjoni ta' *share increase* peress li l-interess ta' Tucan Investments Limited kien li jinvestu f'Mariolot Limited u Jeanlot Limited. Ma ntgħazlitx l-opzjoni li jixtru *shares* mingħand Mario Camilleri u Jean Paul Tabone għaliex jekk kienu sejr in jinxtraw, il-flus kienu ha jmorru għandhom u ma kinux ser jibqghu f'Mariolot u Jeanlot sabiex imbagħad jigu investiti f'The Players Group u sussegwentement f'Maltco.

Qal illi għalhekk kien isuggeriet li Camilleri u Tabone ma jibqghux azzjonisti f'The Players Group f'isimhom personali izda f'isem kumpanija halli b'hekk il-*pre-emption rights* f'The Players Group ma tibqax problema. Spjega li meta l-azzjonista ta' The Players Group kienet Mariolot, setgħet issir varjazzjoni fis-*share capital* ta' Mariolot. Kien imbagħad f'dak l-istadju li Camilleri u Tabone semmew is-*shareholders' agreement* ma' l-azzjonisti l-oħra ta' The Players Group Limited fejn irrizulta li lanqas is-*share capital* tal-kumpanija ma setgħu jmissu. Dak is-*shareholders' agreement* wasal għandu mingħand Av Stefan Frendo. Intalbet il-*waiver* izda Camilleri u Tabone kienu nfurmawh illi huma ma kinux avzaw lill-azzjonisti l-oħra li kienu serjidhlu nies oħra.

Sahaq illi huwa qatt ma ra l-*waiver*. Fil-laqgħa tal-2011, kien issemma li ma ntabitx il-*waiver* halli ma joholqux intoppi. Skont il-ftehim, kellha tiskatta l-opzjoni tas-*share increase*, immedjatament meta Tucan Investments Limited tibgħat ittra f'dan ir-rigward u titlob li trid l-ishma registrati f'isimha. Ikkonferma li kien sar ukoll *pledge* fuq is-*shares* izda din kienet tkopri l-parti tas-self li nġhata personalment li Camilleri u Tabone. Ikkonferma li l-parti tas-self li kellha tithallas kienet giet imhallsa izda huwa ma jafx għalfejn il-*pledge* tas-*shares* baqgħet registrata fir-Registru tal-Kumpaniji. Spjega li skont il-ftehim, kien hemm imnizzel li malli jithallas dak is-self, din il-*pledge* kellha titnehha.

Ikkonferma li wahda mir-ragunijiet għalfejn issejthet il-laqgħa ta' Settembru 2011 kienet minhabba l-problema li kellhom Tucan Investments

Limited biex jirregistraw l-*accounts* tagghom. Kienu diskussi wkoll il-multi li kienet qed tinkorri Tucan Investments Limited minhabba n-nuqqas ta' registrazzjoni tal-*financial statements* taghha. Tabone u Camilleri kienu ghamluha cara li l-multa kellha tithallas minnhom peress li kien tort tagghom li ma giex registrat is-*share capital*. Huwa gie avzat minn Tucan Investments Limited illi l-*bank guarantee* kienet giet ritornata, is--self personali kien thallas u kienu bdew jircievu *dividends* li kellhom jiehdha bhala *share capital*. Tucan Investments Limited kienet kostitwita fl-istess zmien li kienu kostitwiti Mariolot u Jeanlot.

Emanuel Sciriha – Direttur Qrati Civili u Tribunali – xehed u spjega li saret ittra ufficjali minn Tucan Investments Limited kontra Mariolot Limited bin-nru 1834/2013. Saret ittra ufficjali ohra minn Tucan Investments Limited kontra The Players Group bin-nru 2307/2014. Kien hemm cedola ta' depozitu nru 624/2015 fl-atti tal-mandat ta' sekwestru bin-nru 97/2015 fl-ismijiet Tucan Investments Limited vs Mariolot Limited. Ittri ufficjali ohra kienu dawk ta' Tucan Investments Limited kontra Jeanlot Limited bin-nru 1833/2014, u ta' Tucan Investments Limited kontra Stephen Ghio Bonello bin-nru 1621/2014. Kien akkordat il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni bin-nru 1070/2014 fl-ismijiet Tucan Investments Limited kontra Mariolot Limited. Mandat ta' inibizzjoni iehor kien dak ta' Tucan Investments Limited kontra Lattimer Limited bin-nru 1187/2014. Imbaghad irrefera ghat-tliet kawzi istitwiti minn Tucan li qeghdin jigu decizi llum fosthom dik odjerna.

Av. Dr. Amanda Poole – bhala rapprezentant tar-Registratur tal-Kumpanniji - ipprezentat id-dokumentazzjoni relattiva ghal The Players Group Limited.

Xehdet illi l-*financial statements* tal-2004 u l-2005 ma kinux gew ipprezentati.

Ipprezentat il-Form T mnejn jirrizulta li sar trasferiment minn Mariolot Limited ghal Lattimer Limited ta' 125 *ordinary shares* bid-data tat-28 ta' Marzu 2014. Kien hemm Form T li saret minn Jean Paul Tabone ghal fuq Jeanlot Limited fir-rigward ta' 125 *ordinary D shares* u ohra dwar trasferiment minn Mario Camilleri ghal fuq Mariolot Limited fir-rigward ta' 125 *ordinary C shares*. Saret Form T ohra fir-rigward ta' t-trasferiment minn Jeanlot Limited lil Jean Paul Tabone fit-28 ta' Jannar 2004 fir-rigward ta' 125 *ordinary D shares*. Sar trasferiment iehor minn Mariolot Limited ghal

Mario Camilleri fir-rigward ta` 125 *ordinary C shares* datata 28 ta` Jannar 2004, u trasferiment iehor minn Jean Paul Tabone ghal Jeanlot Ltd fir-rigward ta` 125 *ordinary D shares*. Kien hemm trasferiment iehor minn Mario Camilleri ghal Mariolot Limited ta` 125 *ordinary C shares* fit-28 ta` Jannar 2004.

Xehdet li kien hemm formoli ohra li saru fosthom il-Form Q li tirrigwarda bdil fl-indirizz u Form F dwar bdil fl-awdituri. Saru l-*annual returns* mill-2008 sal-2013.

Ipprezentat kemm id-dokumenti registrati kif ukoll dokumenti li mhumieq registrati inkluzi l-*annual returns* u *financial statements* ta` Jeanlot Limited u Mariolot Limited.

Ipprezentat ukoll l-*unabridged annual report* u *statements* ta` Maltco ghas-snin bejn 2004 sa 2013.

Qalet illi Lattimer Limited ghadha qatt ma pprezentat *financial accounts*.

Emanuel sive Lino Micallef Borg - rapprezentant ta` Maltco Lotteries Limited – xehed li Maltco thallas *dividends* lis-*shareholders* taghha fosthom Players. F`April, Mejju u Gunju ta` l-2006, il-kumpannija hallset €1,262,171 li minnhom Players hadet €302,921. Kien ikopri l-profitt li sar fl-2004 u fl-2005. F`April u Lulju 2007, hallset €3,043,662 li minnhom Players hadet €730,479. F`April u Lulju 2008, hallset €3,266,988 bis-sehem ta` Players ikun ta` €784,077. F`Marzu 2009, il-kumpannija hallset €3,662,463 li minnhom Players hadet €878,991. Fl-2010 hallset €2,422,774 li minnhom Players hadet €581,466. Imbaghad f`April 2011, hallset €2,539,537 li minnhom Players hadu €609,489. Players dejjem hadet 24% tad-*dividends* li jithallsu. Fl-2011, Maltco hallset *dividends* izda dawn marru lura ghandha bhala *shareholders contribution*. Fl-2013 thallsu €1,505,504 li minnhom il-Players Group hadu €361,321. B`kollox Players hadet €4,248,744. Matul iz-zmien kien darba biss illi saret jkontribuzzjoni mill-azzjonisti billi l-kumpannija kellha bzonn il-flus. Din il-kontribuzzjoni ma kenitx self. Qal illi ma jafx meta jmiss jinhareg *dividend* peress li dik kwistjoni li tigi deciza mid-direttur. Wara li kienet notifikata bil-mandati ta` sekwestru nru 96/2015 u 97/2015, id-*directors` remuneration* ta` Camilleri kien depozitat il-qorti.

Raphael sive Ralph Bianchi xehed illi ma jidhirlux li qatt kien iffirmit *shareholders` agreement* ta` The Players Group Limited. Lanqas qatt kien hemm xi restrizzjonijiet ghat-trasferiment ta` *shares* jew ta` *issue* ta` *shares*.

Fil-**kontroezami**, xehed illi jaf li hemm *shareholders` agreement* bejn Players u Intralot. Ma setax ighid jekk l-ishma ta` Mariolot Limited u ta` Jeanlot Limited kinux *freely transferable*.

Stefan Bonello Ghio minn PWC xehed illi Tucan Investments Limited inkarikathom jaghmlu *assessment* tar-relazzjoni bejn Jeanlot, Mariolot u Tucan vis-a-vis l-ftehim ta` bejniethom. Ghamlu rapport tal-*cashflows* bejn it-tlett partijiet u analizi tal-*financial statements* ta` Mariolot u Jeanlot matul il-perijodu tal-ftehim. Ipprezenta kopja tar-rapport. Mill-*financial statements* ta` Jeanlot u Mariolot ippruvaw jidentifikaw il-flus li rcevev bhala *dividends* jew ghaddew bhala interessi jew pagamenti lil Tucan Investments Limited. Skont l-accertamenti li saru, jidher li l-kuntratt ma kienx qed jigi ezegwit skont il-pattijiet tieghu u li Tucan Investments Limited kienet qeghda tbatu telf u pregudizzju.

Vincent Curmi xehed illi huwa socju fid-ditta VCA li tipprovdi servizz ta` *accounting* u audit. Kien mitlub minn Tucan Investments Limited biex jiehu hsieb il-kotba taghha. Neville Curmi jigi huh. Skont id-dokumenti li ghaddewlu, kien jidher li Tucan Investments Limited kellha ftehim ma` zewg kumpaniji u cioe` Mariolot Limited u Jeanlot Limited. Il-ftehim kien iffirmit qabel gie avvicinat hu. Il-ftehim kien jikkompreni tlett aspetti u cioe` self li kien pagabbli skont l-istess ftehim ; provvista ta` garanzija bankarja kif ukoll self iehor li kellu jigi konvertit f`kapital azzjonarju ordinarju favur Tucan Investments Limited, kemm fil-kumpanija Mariolot Limited kif ukoll fil-kumpanija Jeanlot Limited.

Spjega li dawn it-tlett materji kellhom jigu rapportati fil-kotba u fil-*financial statements* ta` Tucan Investments Limited. Pero` kien hemm problema biex isir dan peress li t-transazzjonijiet dwar l-ishma li Tucan kien ser ikollha f`dawn is-socjetajiet kienu rapprezentati minn self li kellu jintuza sabiex jinhargu *shares* godda kemm fil-kumpanija Mariolot Limited kif ukoll fil-kumpanija Jeanlot Limited. Tucan Investments Limited kienet qeghda tircievi *dividends* minghand Mariolot Limited u Jeanlot Limited li

kien jirrefletti *s-shares* li Tucan Investments Limited kellu jkollha fiz-zewg kumpannij, ghalkemm dawn kienu ghadhom ma gewx registrati fisimha. Kien qed jithallas *dividend* lil Tucan Investments Limited skont il-ftehim minkejja li l-ishma li akkwistat fiz-zewg kumpanniji ma kinux ghadhom jidhru registrati fl-isem ta` Tucan.

Xehed li huwa kien qajjem il-problema ma` l-azzjonisti ta` Tucan Investments Limited peress li meta gie biex jirrikoncilja dak li kienet irceviet Tucan minghand Mariolot u Jeanlot, induna mill-*accounts* ta` Mariolot Limited u Jeanlot Limited li dawn ma kinux qed jitrattaw dawk il-flejjes bhala *dividend*. Kien ghalhekk li ssejhet laqgħa fis-sajf tal-2011 fl-ufficini ta` Curmi & Partners. Għal din il-laqgħa, attenda hu flimkien ma` David Curmi, Dr Ian Stafrace, Mario Camilleri, Mark Camilleri, Louis Padovani li kien l-awditur ta` Mariolot Limited, Jean Paul Tabone u Stefan Bonello Ghio li kien l-awditur ta` Jeanlot Limited. Ma kenitx dik l-unika darba li ltaqgħu dwar dan is-suggett.

Qal illi l-kwistjonijiet li gew diskussi fid-diversi laqgħat kienu t-talba ta` Tucan sabiex is-*shares* li hija kellha fi Mariolot u Jeanlot jigu registrati mar-Registatur tal-Kumpanniji u dwar kif kellu jigi trattat għall-fini tal-kotba tal-kumpanniji il-hlas li kien qiegħed isir. Saret diskussjoni ukoll dwar il-multi li kienet qed tinkorri Tucan Investments Limited għax ma setgħetx tirregistra l-kotba u *financial statements* tagħha. Saru diversi laqgħat bejniethom kollha sabiex jigu diskussi dawn il-problemi u jigi deciz kif għandhom jigu registrati l-pagamenti ta` *dividends* fl-*accounts* ta` Tucan. Waqt dawn il-laqgħat, kien accettat minn kulhadd li l-pagamenti li kienu saru kienu thallsu bhala sehem Tucan mid-*dividends* u mhux bhala *loan repayments*. Il-kwistoni kienet biss wahda dwar kif kellhom jigu riflessi dawk il-pagamenti fil-kotba ta` Mariolot u Jeanlot billi dawn kienu ghadhom ma rregistrawx l-ishma kif mitlub minnhom.

Sahaq li d-diskussjonijiet kienu kordjali hafna u kulhadd wera determinazzjoni u xewqa li l-materja tigi konkluza. Jiftakar izda li fil-laqgħat ta` l-2011, Mario Camilleri kien qal li jkun izjed għaqli li wiehed jistenna ftit xhur ohra qabel ma jigu registrati *s-shares*, peress li Maltco kienet ha tidhol għat-*tender* sabiex tinghata koncessjoni gdida tal-licenzja tal-lottu u lotteriji. Wera l-hsieb li jekk ikun hemm xi caqliq fis-*share capital* f'dak il-mument dak il-pass seta` jigi mifhum negattivament. Minhabba li minhabba li Tucan Investments Limited kienet qed tehel multi minhabba n-nuqqas ta` registrazzjoni ta` l-*accounts* mal-MFSA, Mario Camilleri u Jean Paul Tabone intrabtu li jibqgħu jhallsu huma dawn il-multi.

Xehed illi sar ftehim fis-sens illi kollox jigi pospost ghall-2012 u sar ukoll diskors ma` Louis Padovani u Stefan Bonello Ghio sabiex jibdedw jippreparaw is-section 73 reports kif ukoll il-valuations necessarji minhabba l-obbligi fiskali, halli meta jasal l-2012 issir ir-registrazzjoni. Wara li ghadha xi zmien, David Curmi avzah li kien hemm problemi ghaliex Mario Camilleri u Jean Paul Tabone kienu qed jghidu li huma ma kellhom l-ebda obbligu lejn Tucan Investments Limited. Baqa` sorpriz hafna dwar dan ghaliex hadd minnhom ma kien qal xejn f`dak ir-rigward waqt il-laqqhat li ghalihom hu kien prezenti. Il-konsegwenza kienet li Tucan ghadha ma tistax taghlaq l-accounts.

Mario Camilleri xehed li hu u Tabone kienu qablu li javvicinaw lill-privat minflok xi bank biex ikunu jistghu jipprokuraw il-flus li kellhom bzonn fir-rigward tal-licenzja tal-Maltco. Kellhom bzonn ta` Lm247,000 kull wiehed. Kellem lil Neville Curmi. Sostna li qatt ma kien hemm ftehim jew arrangement dwar xi *share option*. Kien hemm *amicable agreement* bejniethom izda huma kienu gabu avukat u kienet saret din s-*share option*. Il-ftehim kellu validita` ta` seba` snin li kien konness mal-ghoti tal-licenzja. Kienet l-ewwel darba li l-licenzja giet privatizzata. Hadd ma kien jaf x`kien ser jigri wara li jghaddu s-seba` snin billi ma kienx hemm ftehim mal-Gvern li l-licenzja setghet tigi mgedda awtomatikament. Infatti meta ghaddeu is-seba` snin, hareg *tender process* gdid.

Ikkonferma li qabel l-ittra ufficjali ta` Gunju 2013, huwa qatt ma rcieva xi talba bil-miktub biex tigi ezercitata a favur ta` Tucan Investments Limited is-*share option*. Skont il-ftehim kull ma kien jidhol bhala *dividend* ghand Mariolot Limited, kellu jinghata kollu lil Tucan Investments Limited bhala pagament tal-*loan* ta` Lm246,000. Insista li l-*loan* kollu, ossija dak ta` Lm123,000 u l-iehor ta` Lm123,000 thallas kollu. Cahad li qatt ftiehem verbalment jew bil-miktub li l-penali dwar nuqqas ta` *filing* ta` *accounts* ta` Tucan Investments Limited jithallsua minnu jew minn Mariolot Limited jew minn Jeanlot Limited.

Qal illi kull laqgha li saret dwar Maltco dejjem kienet kordjali.

Stqarr illi billi ghal xi zmien fl-2010 kellu problemi ta` sahha, ibnu Mark ha hsieb in-negozjuen ha hsieb in-negozju tieghu ibnu Mark Camilleri. Sostna li saru *overpayments* ta` €200,000 bi zball. Ibnu baqa` jikkorrispondi

ma` David Curmi fl-2012 u fl-2013 minkejja li kollox kien thallas sa l-2011, izda huwa ma staqsiex lil ibnu dwar dan ghalkemm ma ghandux dubju li Mark baqa` ghaddej fuq l-affarijiet u struzzjonijiet ta` David Curmi. Mark ma kienx involut fil-ftehim meta gie iffirmat.

Xehed li huwa ried jirringa certu affarijiet tal-familja tieghu u hass li kellu jaghmel trasferiment fuq il-kumpannija li ser tkun tat-tfal. Huwa ma talabx il-kunsens ta` Tucan Investments Limited biex jaghmel dan it-trasferiment a favur ta` Lattimer Limited ghaliex il-ftehim kien spicca. Kien hemm agenzija gdida u negozju gdid peress li harget *tender* gdida ghal licenzja tal-lottu u lotteriji. Li kieku ried seta` ma dahalx ghat-tieni offerta.

Fil-**kontroezami**, xehed illi l-ftehim ma` Curmi kien li jaghtuh self ta` flus. Ma jiftakarx li kien hemm zewg forum ta` avvanzi ta` flus, ossija parti minnhom self u parti partecipazzjoni fil-kumpannija. Tassew li Curmi kellhom cans li jiehdu *shareholding* u riedu jaghmlu transfer. L-opzjoni li jiehdu *s-shares* baqghet veljanti sakemm jithallas id-dejn. Il-ftehim kien li jsir avvanz ta` Lm246,000 izda din is-somma nqasmet f`zewg ammonti ghal ragunijiet ta` Tucan Investments Limited. Il-flus kollha kienu rifuzi permezz tad-dividends li kienu jmorru kollha a favur ta` Tucan Investments Limited. Huwa dejjem fehem li Curmi kienu ser jaghtuh Lm246,000 u li dawn kellhom jithallsu lura.

Kien mistoqsi ghalfejn baqa` jsir il-hlas, jekk l-intendiment kien biss li tithallas lura s-somma ta` Lm246,000. Wiegeb li dik il-bicca xoghol baqa` jiehu hsiebha t-tifel tieghu Mark Camilleri u baqghet issir ghax kien hemm xi imghax fuq il-flus.

Ikkonferma li kienet saret laqgħa li ghaliha attenda Vincent Curmi u kkonferma li kien sar diskors dwar pagamenti li kienet qed taghmel Mariolot lil Tucan. Id-diskussjoni kienet għaddejja bejn l-*accountants*. Sostna li kienet qegħda tigi trattata l-problema dwar kif kellhom isiru l-*accounts*. Sostna illi l-*loan* ta` Lm246,000 kellha tithallas mhux billi huwa jmur igib flus mill-bank tieghu izda kellha tithallas direttament mid-*dividends* li kienu qed jircievu mill-Maltco. Minn sena għal sena, nofs id-*dividends* dejjem gew mghoddija lil Tucan Investments Limited.

Xehed illi sakemm thallas il-*loan* ta` Lm123,000, id-*dividends* kollha kienu jigi mghoddija lil Tucan Investments Limited u imbagħad baqghu

jghaddu biss nofs id-*dividends*. Ibnu qatt ma ghamel pagament ta` multi imposti fuq Tucan Investments Limited. Huwa minnu li Tucan Investments Limited baghtet *breakdown* tal-penali li kienet qed tinkorri, izda huwa qatt ma accetta li jhallas il-penali.

Stqarr illi huwa qatt ma talab rifuzjoni ghal *overpayments* li nghataw lil Tucan Investments Limited.

Stqarr illi fil-fatt kien talab rifuzjoni meta rcieva l-ittra ufficjali izda ma saritx kawza dwarhom ghaliex kienet ghaddejja din il-kawza.

Qal li thallsu €220,000 zejda izda huwa hass li dawn kienu imghaxijiet fuq il-flus mislufa ai termini ta` l-iskrittura. Curmi ma kinux ser jidhlu fin-negozju biex ma jaghmlux qliegh u dak huwa parti mill-qliegh taghhom. Insista li l-kuntratt inkiteb mill-avukat taghhom u mhux l-avukat tieghu.

Moqrija lilo parti mill-iskrittura fejn hemm immizzel li nofs is-self kellu jkun ekwivalenti ghal Lm123,000 f'*equity* f'Mariolot Limited, huwa sostna li b`dak huwa kien qed jifhem li Curmi kienu qed jiprotegu ruhhom fl-eventwalita` li s-self ma jithallas. Sostna li l-ftehim kien li jekk is-self ma jithallasx, isir tali trasferiment ta` *shares*. Curmi qatt ma agixxew.

Ikkonferma li kien hemm restrizzjonijiet ghal trasferiment ta` *shares* fil-livell tal-Maltco. Curmi li ddecidew li ma jaghmlux ir-registrazzjoni dak iz-zmien minhabba li n-negozju kien ghadu ma bediex, l-affarijiet li kienu ghaddejjin kienu ghadhom miftuha, u l-licenzja kienet ghadha ma gietx konkluzja. Huwa accetta kif riedu Curmi. Sostna li ma rregistrawx is-*shareholding* f'Mariolot Limited peress li riedu jevalwaw jekk kienx ta` profitt ghalihom jew le. Kien biss fl-2013 li rcieva minghandhom sabiex jigi registrat is-*shareholding*. Li kieku Curmi tassew riedu li ssir ir-registrazzjoni, setghu jaghmluha ghaliex kellhom il-karti kollha diga` ffirmati.

Sostna li s-self ta` Lm425,000 kien kollu rifliss fl-*accounts* tal-kumpanija. L-ammont ta` Lm123,000 inghataw lilo personalment u poggihom bhala flus fi Mariolot Limited ; il-bqija nizzilhom bhala *shareholders` loan*. Ma jafx fejn gew riflissi l-Lm123,000 l-ohra fl-*accounts*. Tucan Investments Limited ma ezercitatx l-opzjoni u thallset tal-flus kollha.

Jean Paul Tabone xehed li hu u Mario Camilleri kellhom bzonn jippartecipaw fit-*tender* tal-privatizzazzjoni tal-lotterija nazzjonali u kellhom bzonn jissellfu flus biex jippartecipaw. Iddecidew li jmorru ghand Curmi & Partners u ssellfu Lm246,000 kull wiehed. Spjega li kif kien jidhol id-*dividend* go Jeanlot Limited, huwa kien ihallas dak id-*dividend* fl-intier tieghu lil Curmi sabiex jaqta` s-self li kellu magghom. Baqa` jhallas sal-2011 ghaliex imbaghad hallas is-self kollu u l-licenzja nghalqet u spiccat. Wara kien hemm tigidid tal-licenzja. Fiz-zmien li sar il-ftehim, hadd ma kien jaf ezatt x`ser jigri wara li jaghlaq l-ewwel kuntratt. Il-licenzja l-gdida harget wara li harget tender offer gdida.

Xehed li ma` Curmi l-ftehim kien ghal seba jew seba snin u nofs sabiex jithallas lura s-self. Curmi kellhom *share option* li jekk riedu ghaliex kellhom id-dokumenti f`idejhom, setghu jezercitaw tali opzjoni. Bl-ezercizzju tas-*share option*, Curmi kien ser ikollhom ekwivalenti ta` persentagg fil-kumpanija u jiehd u proporzjon mid-*dividend*.

Ma gharafx iwiegeb jekk f`kaz li tigi ezercita is-*share option*, kienx xorta jibqa` obligu fuq Jeanlot Limited li thallas is-somma ta` Lm123,000 lil Curmi.

Insista li dak li hu zgur kien li kien ihallashom lura billi hareg 50% mid-*dividend*. Li kieku ezercitaw is-*share option* u ma kienx hemm *dividend*, Curmi kienu jispicaw ma jiehd u xejn. Sostna li l-pagamenti li kien qed jaghmel kienu bhala hlas tas-self.

Spjega li meta nghatat il-licenzja lil Maltco, kulhadd kien jaf li ma kienx il-mument opportun li jsir dan it-trasferiment tal-ishma. In segwitu hadd ma cempillu u infurmah li ried li jsir it-trasferiment tal-ihma. Ircieva interpellazzjoni dwar dan b`ittra ufficjali fl-2013. Id-dritt li jezercitaw is-*share option* kien fid-diskrzzjoni ta` Curmi. Ma jafx ghaliex ma ezercitawx dak id-dritt izda jista` jkun li riedu jivverfikaw kif ser imur in-negozju. Huwa qatt ma ttratta l-kwistjoni ta` *pre-emption rights*. Ma kienx hemm *shareholders` agreement* fil-livell ta` The Players Group Limited.

Isemmi laqgħa wahda fejn kienu trattati xi penali li Curmi kienu qed isofru minhabba nuqqas ta` *filing* ta` l-*accounts* tagħhom, izda din ma kinitx

problema u huwa zgur qatt ma qal li kien ser ihallas il-penali inkorsi. Spjega li saret laqgha kordjali fejn l-*accountants* iddiskutew bejniethom fuq xi kwistjonijiet li ma kinux qed jaqblu dwarhom izda qatt ma sar *follow up* ta` din il-laqgha. Spjega li huwa qatt ma ta direzzjoni lil Mark Camilleri biex jitkellem ghan-nom tieghu mas-sinjuri Curmi.

Insista li l-ftehim skada ghaliex inharget licenzja gdida. Kienu Curmi li qatt ma talbu li ssir *is-share option* u issa thallas kollox min-naha tieghu. Spjega li s-self kien minghajr imghax izda huwa spicca hallas madwar €200,000 zejda. Spjega li dan il-pagament zejjed seh waara s-sena 2009 u dana peress li minkejja li thallas is-self kollu, baqa` jithallas 50% *mid-dividend* bhala interessi. Spjega li l-kollega tieghu kien infurmah li ghandhom jibqghu ihallsu 50% bhala imghax u ghalhekk huwa baqa` jhallas. Spjega li huwa induna bl-izball meta rcieva l-ittra ufficjali u kellem lil avukat.

In **kontroezami**, Jean Paul Tabone kkonferma li Tucan Investments Limited ghamlet zewg avvanzi ta` flus wahda ta` Lm123,000 lilu personali u Lm123,000 lil Jeanlot Limited. Is-self li nghata lilu personalment kien self bl-imghax. Mistoqsi dwar l-Lm123,000 li nghataw lil kumpannija, huwa insista li l-ftehim ma kienx li dan jinghata biex jidhlu fi shab mieghu izda kellhom dritt jezercitaw *is-share option*. Spjega li Curmi kellhom riskju meta jiehdutali *shares* u ghalhekk dik kienet decizjoni tagghom. Jekk ma jezercitawx l-opzjoni, huwa kellu jhallas Lm123,000. Huwa cahad li din *is-share option* saret ghaliex kien hemm restrizzjonijiet fuq it-trasferibilita` ta` *shares*. Huwa qatt ma qal kliem f`dan is-sens lil Curmi. Quddiemu ma ntqal xejn dwar restrizzjoniet tat-trasferibilita` tas-*shares*, ghalkemm jista` jkun li ntqal izda ma semax id-diskors.

Qal illi saret laqgha fl-2011 biex jitkellmu l-*accountants* dwar problemi li kellhom bl-*accounts*. Spjega li kien hemm xi haga fl-*accounts* li ma kinitx qed tinsel tajjeb. Sostna li Lm123,000 li gew avvanzati lil Jeanlot gew rifllessi fl-*accounts* tal-kumpannija u din dehret bhala li hu ta *loan* lil kumpannija. Fl-2004 dehru bhala *loan* personali tieghu u *loan* ohra lill-kumpannija. Insista li s-self gie mnizzel bhala *shareholder`s loan*. Kompla jghid li huwa jiffirma l-*accounts* tal-kumpannija izda huwa ma kienx tekniku u kien ihalli f`idejn l-*accountants*.

Zied jghid li hemm imnizzel li Lm123,000 gew dikjarati fil-*balance sheet* bhala *shareholding* izda kienet il-kumpannija li hadet is-self u mhux

hu. L-accounts tal-2004 kienu pprezentati fl-2008. Jiftakar li ma kienx hemm qbil dwar kif kellhom isiru l-accounts u kien ghalhekk li saret laqgħa flimkien ma` l-accountants. Bil-miktub huwa qatt ma accetta li jhallas xi penali jew multi. Hallas fuq struzzjonijiet ta` Mariolot Limited u dan sabiex jaqtgħu l-loan li kien baqa` ftit minnha x`tithallas.

Qal illi ma kienx jiftakar email li kien bagħat lil David Curmi izda jista` jkun li r-raguni għalfejn kien accetta li jhallas il-multi kienet għaliex l-accounts tal-kumpannija tiegħu gew prezentati fl-2008 u għalhekk ipprezuma illi l-multi li inkorriet Tucan Investments Limited kienet tort tad-dewmien tal-prezentazzjoni ta` l-accounts tal-kumpannija tiegħu. Skont l-accountant tiegħu, Tucan Investments Limited xorta setgħet tipprezenta l-accounts tagħha. Tucan qatt ma eżercitat id-dritt tagħha ta` share option u għalhekk il-flus li thallsu kienu loan repayments u mhux dividends.

Stqarr illi Players għandha 24% tas-shareholding ta` Maltco. Players għandha erba` azzjonisti li kull wieħed għandu 25% tal-ishma. Kull ma Players iddahhal bħala dividends mingħand Maltco jinqasam indaqs bejn l-erba` azzjonisti wara li jinqatgħu l-ispejjeż. Ikkonferma li kien hemm sena minnhom li d-dividend li nġhatat lura lil Maltco bħala kontribuzzjoni billi l-majority shareholder kellu bżonn li jsir hekk biex jiehu xi tax benefit. Ikkonferma wkoll li għall-2014 id-dividend baqa` undistributed. Ikkonferma li The Players Group kienet notifikata bil-mandati ta` sekwestri ta` Tucan Investments Limited.

III. Azzjoni pauliana

Kif jaccettaw il-partijiet stess, din tal-lum hija azzjoni pauliana li hija regolata bl-**Art 1144 tal-Kap 16** li jaqra hekk :-

(1) *Kull kreditur jista` wkoll, f`ismu, jattakka l-atti magħmula b`qerq mid-debitur bi hsara tal-jeddijiet tiegħu, bla pregudizzju tal-jedd tal-konvenut għall-eccezzjoni tal-beneficju tal-eskussjoni, taht id-disposizzjonijiet tal- artikoli 795 sat-801 tal-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili.*

(2) *Jekk dawn l-atti jkunu b`titolu oneruz, il-kreditur għandu jipprova li kien hemm qerq min-naha taz-zewg partijiet fil-kuntratt.*

(3) *Jekk dawn l-atti jkunu b`titolu gratuwitu, bizzejjed li l-kreditur jipprova li kien hemm qerq min-naha tad-debitur .*

Tenut kont tal-mod kif kienet impostata l-kawza, sabiex tirnexxi l-azzjoni attrici (ara : **Torrente** : “**Manuale di Diritto Privato**” : Ottava Edizione : Pg. 455) iridu jigu ppruvati :-

- i) l-*eventus damni* ;
- ii) il-*consilium fraudis* ;
- iii) il-*participatio fraudis*.

Fis-sentenza li tat din il-Qorti (**PA/MC**) fit-30 ta` Novembru 2011 fil-kawza “**Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud vs John Mary Bugeja et**” jinghad hekk :-

“Din il-Qorti tqis il-kwistjoni b`dan il-mod. L-attur qed jibbaza l-kawza tieghu fuq l-azzjoni pauliana, ai termini tal- artikolu 1144 tal-Kapitolu 16. Din l-azzjoni hi miftuha ‘ghal kull min ghandu azzjoni x`jiddeduci biex jirreklama l- adempiment ta` obligazzjoni b`mod li jista` jisparixxi tali azzjoni kull min jinsab ippregudikat bil-fatt ta` haddiehor b`atti kompjudi mid-debitur’ (ara f`dan is-sens ‘Zammit Tabona Moira vs Silmar Limited et’ PA 13/02/2003 TM).

L-iskop tal-azzjoni hu sabiex il-kreditur li jhoss ruhu ppregudikat b`att jew atti tad-debitur, jerga` jpoggi lid-debitur fl-istat li kien qabel ma ghamel dawk l-atti.

Hi azzjoni principalment bejn il-kreditur fis-sens ta` tali terminu u d-debitur fejn il-kreditur irid jipprova li l-att tad-debitur li qed jigi impunjat iddiminwixxa l-patrimonju tad-debitur bi pregudizzju ghad-drittijiet tal-kreditur, liema att irrenda lid-debitur insolwibbli jew aktar insolwibbli, tal-ahhar, prova negattiva li trid tigi meghluba mid-debitur.

Inoltre trid tigi ppruvata wkoll ix-xjenza da parti tad-debitur li bl-att tieghu qed jigu pregudikati d-drittijiet tal-kreditur.

L-azzjoni hi ghalhekk principalment intiza biex terga ggib lura l-istatus quo ante bejn il-kreditur u d-debitur permezz tar-reintegrazzjoni tal-patrimonju tad-debitur minghajr referenza jekk l-att allegatament kompjud mid-debitur kienx att uniku jew sensiela ta` atti.”

Fis-sentenza taghha tal-10 ta` Jannar 1955 fil-kawza “**Emmanuele Calleja vs Carmelo Grima et**”, il-Qorti tal-Appell irriteniet :-

“L-azzjoni pawljana jew revokatorja hija moghtija lill-kredituri f'isimhom biex jattakkaw l-attijiet maghmula b`qerq mid-debituri taghhom bi hsara tad-drittijiet taghhom. Din l-azzjoni hija akkordata biss lill-kredituri, u biex wiehed ikun kreditur, jehtieg li jkollu kreditu.

Ghall-esercizzju ta` din l-azzjoni hemm bzonn taz-zewg elementi, l-‘eventus damni’ u l-‘consilium fraudis’ u meta jkun jittratta minn att b`titolu oneruz, anke l-komplicita` tat-terz kontraent.

Imma dan ir-rimedju ghandu jiftiehem moghti mhux biss lill-kredituri pekunarjarji, imma wkoll lil kulhadd iehor li, meta jkun titolari ta` dritt valutabbli pekunarjament, isib ruhu defrawdatt permezz ta` atti li jimpeduh, jekk ma jigux annullati, illi jara li jigu sodisfatti d-drittijiet tieghu.

Il-kreditu ghandu jkun anterjuri ghall-att impunjat bi frode ; imma din ir-regola tigi eskluza meta l-att fraudolent ikun gie maghmul ghall-oggett preciz li jigu defrawdatti l-kredituri futuri ...

L-‘animus nocendi’ mhux mehtieg biex tigi ezerecitata l-azzjoni revokatorja imma huwa bizzejjed li jkun hemm ix-xjenza u l-previzjoni li l-att sejjer ikun lesiv ghall-kreditur...”

a) L-‘eventus damni’

L-‘eventus damni’ huwa sodisfatt bil-prova illi b`rizultat tal-att li qed jigi mpunjat, id-debitur jkun sofra diminuzzjoni fil-patrimonju tieghu li tkun ta` pregudizzju ghad-drittijiet tal-kreditur, liema att jkun rrenda lill-istess debitur insolvibbli jew aktar insolvibbli.

Fis-sentenza li tat din il-Qorti (**PA/NC**) fil-15 ta` Ottubru 2003 fil-kawza **“Dottor Louis Cassar Pullicino noe vs Vincent Pace et”** inghad hekk :-

“L-ewwel element dak tal-eventus damni jgi sodisfatt bil-prova li, rizultat tal-att li qed jigi impunjat, id-debitur ikun sofra diminuzzjoni fil-patrimonju tieghu li tkun ta` pregudizzju ghad-drittijiet tal-kreditur, liema att jkun rrenda lill-istess debitur insolvibbli jew aktar insolvibbli.

‘Biex kreditur jithalla jintervjeni f`kuntratt li fih hu ma kienx parti fl-ewwel lok, jrid juri li b`rizultat ta` dak l-att impunjat, id-debitur tieghu sar

insolvibbli” PA. Bugeja vs Terribile deciza 7 ta` Jannar 1936 – Vol.XXIX.II.866, vide wkoll, Prim Awla (TM) PL. Adrian Borg nomine vs Agostino sive Winston Carbone noe deciza 30 ta` Mejju 2002;

Illi inoltre ‘id-duttrina u l-gurisprudenza pero` ma jinsistux li huwa l-kreditur li jrid jesawrixxi r-rimedji kollha li ghandu kontra d-debitur, izda d-debitur jista`, jekk irid, ixejjen l-azzjoni paoliana billi jindika lill-kreditur assi ohra tieghu li fuqhom il-kreditur jista` jesegwixxi. Hu d-debitur li jrid juri li hu solvibbli u mhux il-kreditur li jrid juri li d-debitur tieghu hu insolvibbli” Qorti Kum. Hare vs Diacono deciza fid-29 ta` Marzu 1920 – Vol.XXIV.III.789.”

Fil-p.232 n.243 ta` **“Corso di Diritto Civile” Francesco Ricci** jikkwalifika bhala *pregudizzju* :

“Il danno pertanto o pregiudizio che i creditori debbono risentire dall’atto compiuto dal debitore, non puo` consistere in altro se non nella diminuzione della guarentigia ad essi accordata, diminuzione che compromette la esigibilita` dei loro crediti”

Fis-sentenza li tat il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) [Gurisdizzjoni Superjuri] **(PC)** fil-5 ta` Ottubru 2010 fil-kawza **“Tabib Dr Martin Cutajar et vs Roy Fleming et”** qalet hekk dwar ir-rekwizit tal-*eventus damni* :-

*“Ghal dak li jirrigwarda l-*eventus damni*, f’kazijiet dwar weghdiet ta` bejgh, bhal ma jista` jitqies dan ir-right of first refusal, il-fatt biss li l-haga mweghda ma tkunx ghadha fil-poter tad-debitur u l-kreditur ma jkunx jista` ghalhekk jissodisfa l-jedd tieghu, jikkostitwixxi wahda l-`hsara ghall-jeddijiet tal-kreditur` li trid il-ligi ossia l-*eventus damni*. Dan minghajr il-bzonn ta` xi indagini ulterjuri dwar il-qaghda finanzjarja tad-debitur u danni pekunarji ohra li jista` jbati l-kreditur, altrimenti mehtiega. Il-Qorti ta` l-Appell fil-kawza `Catania vs Ellul Bonnici` (29.02.1932 vol. XXVIII.i.254) iddecidiet illi `se mediante un atto alienatorio di un immobile gia promesso per il trasferimento ad altri, questo (il creditore), si trova pregiudicato perche avvenuta diminuzione della cosa promessagli nel patrimonio del promettente obligato, non c` e` alcuna ragione perche non possa esercitare l` azione revocatoria`. Il-Qorti Civili Prim` Awla fil-kawza `Sciortino vs Vella et` (27.06.1961 vol XLV.11.700), qabel ma ccarat `illi ghal ezercizzju tal-azzjoni pawljana ma hemmx bzonn li l-proponent ikollu dritt likwidu imma bizzejjed li jkollu d-dritt li jigi ppregudikat bl-att impunjat u illi huwa sufficienti li r-raguni tal-kreditu li tkun biss potenzjali ghall-epoka `della redazione` tal-att impunjat li jsir wara` kienet iddecidiet illi `huwa bizzejjed u sufficienti li jkun*

jista` jinghad li jkun hemm dannu meta l-att impunjat jippegudika l-kreditur, li b`dak l-istess att jigu lilu mnehhija l-possibilitajiet li jkun sodisfatt fir-ragunijiet tieghu mal-patrimonju tal-istess debitur. Fl-ahhar nett jinghad li d-dannu, f`din l-azzjoni li jirrizenti l-kreditur irid ikun jidderiva direttament mill-att impunjat.”

Din is-sentenza kienet appellata. Fis-sentenza li tat fit-30 ta` Mejju 2014, il-Qorti tal-Appell hassret is-sentenza u baghtet lura l-atti lill-ewwel qorti ghall-kontinwazzjoni. Fl-istess waqt, fis-sentenza taghha, il-Qorti tal-Appell ma skartatx dak li nghad mill-ewwel qorti fil-paragrafu citat.

b) Il-‘consilium fraudis’

Il-*consilium fraudis* huwa sodisfatt bil-prova tax-xjenza li bl-att tad-debitur qed jigu ppegudikati d-drittijiet tal-kreditur. Ghall-fini ta` dan ir-rekwizit mhuwiex mehtieg l-*animus nocendi*. (ara : Kollez. Vol. XXIX.II.866 : **“Bugeja vs Terribile”** : 7 ta` Jannar 1936).

Il-konsapevolezza tad-debitur li l-att tieghu ser jikkaguna hsara lid-drittijiet tal-kreditur tieghu taghti lok ghal presunzjoni tal-intenzjoni frawdolenti *“ghax min ikun jaf bl-effett ta` xi att, u b`dankollu jrid jaghmel dak l-att, allura jsegwi li hu jrid wkoll dak l-effett”*. (ara : Appell Civili – **“Vella vs Vella et”** - 27 ta` Frar 2003).

Fis-sentenza ta` din il-Qorti fil-kawza **“Dottor Louis Cassar Pullicino noe vs Vincent Pace et”** (op. cit.) inghad ukoll hekk :-

“It-tieni element dak tal-consilium fraudis huwa sodisfatt bil-prova tax-xjenza li bl-att tad-debitur qed jigu ppegudikati d-drittijiet tal-kreditur. Mhux rikjesta l-prova tal-animus nocendi. L-element tal-consilium fraudis jikkonsisti fix-xjenza illi bl-att tkun qeghda tigi determinate l-insolvenza jew imnaqqa s-solvibilita` tad-debitur, u ma jirrikjedix l-intenzjoni li jigi defrawdatt il-kreditur. Il-konsapevolezza da parti tad-debitur li l-att tieghu ser jikkaguna hsara fid-drittijiet tal-kreditur tieghu, taghti lok ghal presunzjoni ta l-intenzjoni frawdolenti “ghax min ikun jaf bl-effett ta` xi att, u b`dankollu jrid jaghmel dak l-att, allura jsegwi li hu jrid wkoll dak l-effett.”

Izda ghajr ilprova tax-xjenza tal-effetti tal-att da parti tad-debitur, il-ligi ma tirrikjedix prova ulterjuri da parti tal-kreditur.”

Fis-sentenza taghha tas-6 ta` Ottubru 1999 fil-kawza “**Anna Bellia vs Victor Grech et**” tas-6 ta` Ottubru 1999”, il-Qorti tal-Appell ukoll sostniet illi :

“Il-frode f`din l-azzjoni hi element ta` sostanza u objettiv u tista` timmanifesta ruhha taht diversi aspetti. Tista` tkun indiretta jew oggettiva u l-piz tal-prova jinkombi fuq min jallega l-frodi u jittenta l-azzjoni revikatorja, ghaliex il-frode fil-kuntratt ma jistax jigi prezunt. Id-dannu jista` jkun u generalment ikun attwali u cert, imma jista` jkun ukoll tali fl-evidenza u certezza juri l-perikolu tan-nuqqas ta` garanziji tal-krediti. Id-dannu jrid ikun idderiva direttament mill-att impunjat.”

Fis-sentenza li tat din il-Qorti (**PA/TM**) fil-21 ta` Ottubru 2004 fil-kawza “**Mario Camilleri vs Mario Borg et**” inghad dwar l-element in ezami :-

“Il-frodi f`din l-azzjoni hi element ta` sostanza u objettiv u tista` timmanifesta ruhha taht diversi aspetti. Tista` tkun diretta u tista` tkun indiretta jew oggettiva u l-piz tal-prova jinkombi fuq min jallega l-frodi u jintenta l-azzjoni revokatorja ghaliex il-frodi fil-kuntratti ma tistax tigi prezunta. Id-dannu jista` jkun u generalment ikun attwali u cert imma jista` jkun ukoll tali li fl-evidenza u certezza juri l-perikolu tan-nuqqas ta` garanziji tal-kredituri. Id-dannu irid ikun idderiva direttament mill-att impunjat”. (Vol XLV.II.700).

Ghad-debitur il-“consilium fraudis” jikkonsisti filli huwa jkun jaf li qiegħed jirrendi ruhu insolventi bis-sahha ta` l-att minnu kompjut ossia ikun qiegħed jidhol fil-kondizzjoni ta` insolvenza jew ta` minorata solvibilita`. Għat-terz jirrikorri l-“consilium fraudis” kull meta fil-waqt li jkun qiegħed jikkontratta mad-debitur, huwa jaf illi qiegħed jagħmel negozju guridiku li huwa ta` hsara għall-kreditur”. (Vol XXXIV.III.851)

(ara wkoll : Qorti tal-Appell : “**Giuseppina Ciancio vs Michele Buontempo et**” : 20 ta` Novembru 1950 ; u Prim`Awla tal-Qorti Civili : “**Carmen Mizzi vs Mabel Mizzi et**” : 5 ta` Ottubru 1994).

Għalhekk in succint din il-Qorti tghid illi :-

1) il-frodi fil-kuntratt ma tistax tigi prezunta u għalhekk l-onus tal-prova tagħha jispetta lill-kreditur ;

2) din il-prova tista` ssir b`kull xorta ta` mezzi, kemm dawk diretti kif ukoll dawk indiretti, li jinkludu prezunzjonijiet u indizji li jridu jkunu gravi, precizi u konkordanti ;

3) il-frodi stess tista` tkun indiretta jew oggettiva, li tista` tikkonsisti biss fix-xjenza tad-debitur illi bl-att impunjat huwa mhux ser jibqa` fil-pozizzjoni li jilqa` b`mod sufficjenti d-dritt tal-kreditur tieghu, fis-sens li jkun bizzejjed ghall-attur li jipprova biss li d-debitur kien jaf li qed jirrendi mpossibbli jew difficli ghall-kreditur li jikkonsegwixxi dak li lilu jisthoqq in korrispondenza u bhala korollarju necessarju tad-dritt tieghu.

c) Il-“participatio fraudis”

Dan l-element irid jigi ppruvat meta l-att ikun oneruz. Hekk ghandu jsir fil-kaz tal-lum.

Fis-sentenza taghha tal-25 ta` Jannar 1954 fil-kawza “Chircop vs Mifsud et” din il-Qorti rriteniet illi meta l-att ikun oneruz, m`ghandhiex tirrizulta biss il-frodi tad-debitur izda anke tat-terz kontraent.

Il-Qorti qalet :-

“Bi frodi tat-terz akkwirent ghandu jiftiehem in- notizzja lid an kellu tal-istat tad-debitur, jigifieri x-xjenza lid-debitur, bl-att li kien sejjer jaghmel, kien se jirreka dannu lill-kreditur, sija billi d-debitur jirrendi ruhu insolwibbli, sija billi tizdied din l-insolvenza. Mela l-prova tal-fatt mhux tal-intenzjoni ghaliex l- intenzjoni li tirreka dannu mhix rekwizit tal-azzjoni.”

IV. Locus standi

Fis-sentenza taghha tal-10 ta` Jannar 1955 fil-kawza “Calleja vs Grima et” (Kollez. Vol. XXXIX.I.24) il-Qorti tal-Appell qalet hekk :-

“Din l-azzjoni hija moghtija lill-kredituri f`isimhom biex jattakkaw l-attijiet maghmula b`qerq mid-debituri taghhom bi hsara ghad-drittijiet taghhom. Hija akkordata biss lill-kredituri, u biex wiehed ikun kreditur, jehtieg li jkollu kreditu.”

Fis-sentenza taghha tal-15 ta` Jannar 2002 fil-kawza “**Bongailas vs Magri et**” il-Qorti tal-Appell qalet illi : –

“il-kliem “kreditur” u “debitur” fl-artikolu 1144 huma kjarament termini generici wzati fis-sens l-aktar generali u wiesgħa tal-kelma biex jikkomprenđu kull min kien dahal f`xi obbligazzjoni hi x`hini favur terzi. Hija biss rifless tal- principju bazilari tad-dritt li kull min jikkontratta ma`haddiehor kellu jezegwixxi l-obbligazzjoni tieghu fil-massima buona fede. Kif sewwa jenuncjaw il-guristi rumani pacta sunt servanda u fraus omnia corrumpit.” Ghalkemm kien hemm zmien meta dan ir-rimedju kien mogħti biss lil min ikun titolari ta` kreditu pekunjarju, is-sentenza tal-Qorti tal-Appell tal-20 ta` Novembru 1950 fil-kawza “Ciancio vs Buontempo” (Kollez. Vol. XXXIV.III.851) bidlet id-direzzjoni tal-gurisprudenza fis- sens illi tat ir-rimedju lil mara mizzewga li riedet timpunja att ta` zewgħa.

Fis-sentenza taghha fil-kawza “**Calleja vs Grima et**” (op. cit.) il-Qorti tal-Appell osservat illi :–

“ir-rimedju tal-applikazzjoni tal-azzjoni revokatorja għandu jiftiehem mogħti mhux biss lill-kredituri pekunjarji, imma wkoll lil kull haddiehor li, meta jkun titolari ta` dritt valutabbli pekunjarjament, isib ruħu defrawdāt permezz ta` atti li jimpeduħ, jekk ma jigux annullati, illi jara li jigu sodisfatti d-drittijiet tieghu.”

Fis-sentenza taghha tas-16 ta` Ottubru 1999 fil-kawza “**Bellia vs Grech et**” il-Qorti tal-Appell tghid illi l-azzjoni hija miftuha “għal kull min għandu azzjoni x`jiddeduci biex jirreklama l-adempiment ta` obbligazzjoni, b`mod li jista` jisperixxi l-azzjoni, kull min jinsab pregudikat bil-fatt ta` haddiehor b`att kagunat mid-debitur.” (ara wkoll : Qorti tal- Appell : “**Vella vs Vella**” : 27 ta` Frar 2003).

Fis-sentenza taghha tat-8 ta` April 2011 fil-kawza “**Ta` Frenc Real Estate Limited vs L-Avukat Dottor Chris Said noe et**” il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) [Gurisdizzjoni Superjuri] (**PA/PC**) qalet hekk :-

Għal dak li jirrigwarda l-ewwel rekwizit, il-kliem "kreditur" u "debitur" fl-artikolu 1144 m`għandhomx jigu nterpretati fis-sens restrittiv illi l-azzjoni pawljana tista` tigi ezercitat biss meta wieħed għandu jieħu u l-iehor għandu jagħti flus biss, imma għandhom jigu meqjusa li jikkomprenđu kull persuna li għandha xi jedd u kull persuna marbuta b`xi obbligazzjoni. Dan jirrizulta car mill-mod kif inhuma uzati l-kliem "kreditur" u "debitur" fis-subtitolu IV

tat-titolu IV "Effetti ta` Obbligazzjonijiet" fejn huwa inkluz l-artikolu 1144, kif ukoll mill-principji tad-dritt ruman u l-principji enuncjati mill-qradi taljani li ghalihom saret ampja referenza mill-Qorti ta` l-Appell ta` Malta fil-kawza Mifsud vs Cini tas-7 ta` Dicembru 1934 (kollez. vol. XXIX. i. 28) li rriteniet "illi l-kelmiet `kreditur` u `debitur` ta` l-artikolu 850 (illum 1144) ghandhom jittiehdu fis-sens wiesa li jigu uzati fl-istess Titolu tal-Ligi fejn jinsab dak l-artikolu, u ghalhekk ghandhom jikkomprendu wkoll dak li jwieghdu u ghalhekk huma mizmuma mil-ligi li jixtru jew ibieghu. Min iwieghed li jbiegh huwa debitur fis-sens li hu mizmum li jbiegh dak li wieghed, u fl-istess hin kreditur illi min intrabat li jixtri ghandu jixtri tassew, u fl-istess pozizzjoni ta` kreditur u debitur, mutatis mutandis, jinsab dak li wieghed u jintrabat li jixtri." Camoin vs Contini 13.11.1933.

Fil-kaz tal-lum, jirrizulta li s-socjeta` attrici tikkwalifika bhala *kreditur* ai sensi tal-Art 1144 tal-Kap 16 stante l-*actio pauliana* ma tispettax biss lil persuna li ghandha tiehu l-flus izda tispetta wkoll lil kull persuna li ghandha jedd fil-konfront ta` haddiehor konsegwenti ghal obbligazzjoni. Dik l-obbligazzjoni taghti dritt ta` azzjoni ai fini ta` l-Art 1144 tal-Kap 16. Naturalment il-prova li fil-kaz tal-lum jissussistu r-rekwiziti tal-*actio pauliana* tispetta lill-atturi.

V. L-ewwel eccezzjoni

Bl-ewwel eccezzjoni, il-konvenuti jghidu li l-azzjoni attrici hija nulla, tenut kont illi l-premessi u t-talbiet fihom kumulu ta` azzjonijiet inkompattibbli u partikolarment dawk ta` inadempiment kuntrattwali u fl-istess waqt rexxisjoni a bazi ta` qerq.

Il-Qorti diga` osservat illi din tal-lum hija l-*actio pauliana*. It-talbiet huma cari fis-sens li qed jintalab illi t-trasferiment tal-ishma ta` li kellha Mariolot Limited fil-kumpannija The Players Group Limited lil Lattimer Limited kif ukoll kull att, skrittura jew strument li taw lok ghal dak it-trasferiment jigu dikjarati li saru in frodi u bi pregudizzju tad-drittijiet tas-socjeta` attrici, u konsegwentement sabiex kollox jerga` jitpogga kif kien qabel ma sar dak it-trasferiment.

Huwa minnu li fil-premessi, is-socjeta` rikorrenti elenkat istanzi fejn is-socjeta` intimata Mariolot Limited ma ottempratx ruhha ma` l-iskrittura ta` bejniethom tad-29 ta` April 2004. Infatti gie premiss li Mariolot naqset li

tagixxi sabiex jizdied il-kapital taghha wara li giet hekk interpellata b'ittra ufficjali tad-19 ta' Gunju 2013, waqfet milli thallas nofs id-*dividends* li kienet tircievi minn The Players Group Limited, u naqset li tottjeni l-kunsens tas-socjeta' rikorrenti meta ttrasferiet l-ishma taghha fi The Players Group Limited a favur ta' Lattimer Limited u dan bi ksur tat-taqsimha ntitolata '*Shareholder Protection*' fil-kuntratt tad-29 ta' April 2004.

Madanakollu, huwa evidenti li dawk ic-cirkostanzi kienu ndikati fil-premessi tar-rikors guramentat bil-ghan sabiex is-socjeta' rikorrenti turi l-*mala fede* ta' Mariolot Limited fit-trasferiment. Il-kawza ma gietx imsejsa fuq talbiet intizi sabiex il-Qorti tinvestiga inadempiment kuntrattwali ta' Mariolot Limited vis a' vis il-ftehim tad-29 ta' April 2004. Intalbet invece biex tqis il-fatti fil-kuntest ta' azzjoni pawljana.

Il-Qorti qeghda tichad l-ewwel eccezzjoni.

VI. Fatti

The Players Group Limited ippartecipat ma' haddiehor fit-tender ghall-gestjoni tal-lottu u tal-lotteriji nazzjonali b'24% tal-ishma tas-socjeta' Maltco Lotteries Limited ("Maltco"). Maltco fil-fatt rebhet it-tender. Mario Camilleri tramite Mariolot Limited kellu 25% tal-ishma ta' The Players Group Limited izda kellu bzonn flus biex ikun jista' jkopri s-sehem tieghu. Billi ma kellux likwidita', minflok ittratta ma' bank kummercjali, fittex risorsi finanzjarji ghand Neville u David Curmi.

Fid-29 ta' April 2004 kien iffirmit kuntratt bejn is-socjeta' attrici ta' Curmi minn naha wahda, u min-naha l-ohra Mario Camilleri, martu Mary Josephine Camilleri u Mariolot Limited (is-socjeta' ta' Camilleri). Permezz ta' dan il-ftehim, Tucan Investments Limited tat b'self lil Mario Camilleri l-ammont ta' Lm123,000, liema self kellu jkun minghajr imghax, dment li jithallas lura fiz-zmien tal-ewwel terminu ta' validita' tal-licenzja li Maltco Lotteries Limited kisbet mill-Gvern ta' Malta. Fin-nuqqas li jsir il-hlas, il-ftehim kien jistipola l-komputazzjoni ta' l-imghax. Kien hemm ukoll kondizzjonijiet ohra dwar dan is-self fosthom (i) li l-flus mislufa kellhom jigu adoperati biex l-ammont jigi konvertit f'ishma li jkunu *fully paid up* fil-kumpannija Mariolot Limited ; (ii) li ssir *pledge* favur Tucan Investments Limited fuq il-123,000 sehem li Mario Camilleri kellu fi Mariolot Limited ; u

(iii) illi s-self kellu jithallas lura mid-*dividends* li Mario Camilleri jircievi minghand Mariolot Limited.

Id-disposizzjonijiet rilevanti huma dawn :-

2 a. Tucan Investments Limited hereby grants by title of loan to Mario Camilleri, who accepts, the sum of one hundred and twenty three thousand Maltese Liri (Lm123,000) which sum is being forwarded to Mario Camilleri on the date of this agreement, for which amount, Mario Camilleri tenders due receipt.

b. This loan is being made and accepted under the following terms and conditions ;

i. The loan shall be for a period of the validity of the first term of the licence in favour of Maltco Lotteries Limited, provided that the term shall in no case exceed eight and a half years from the date of the issue of the licence ;

ii. Provided that the loan is paid in full within the said period referred to in (i) above, the loan shall be interest free ;

iii. Any balance of the loan still due after the expiry of the said period, shall become payable upon a simple demand in writing by Tucan Investments Limited to Mario Camilleri and shall bear interest at %% above the base rate of the Central Bank at the time (provided 8% minimum) per annum to be computed from the first day immediately after the expiry of the seven (7) year period until date of effective payment in full ;

iv. During the said period of seven (7) years the loan shall be paid to Tucan Investments Limited from all the dividends Mario Camilleri receives from Mariolot Limited in accordance with the provisions of section 5 of this agreement ;

v. Mario Camilleri shall, concurrently with the receipt of the amount being loaned to him, convert such an amount into one hundred twenty two thousand five hundred (122,250) fully paid up Ordinary Shares of one Maltese lira (Lm1.00) each in Mariolot Limited. Mario Camilleri shall furthermore, use the balance of the loan to pay up in full the five hundred (500) ordinary shares of one Maltese Lira (Lm1.00) each he currently holds in Mariolot Limited, which shares are currently twenty per cent (20%) paid up ;

(vi) *In order to better guarantee the repayment of the loan, Mario Camilleri hereby binds himself to pledge the one hundred and twenty three thousand (123,000) Ordinary shares in Mariolot Limited in favour of Tucan Investments Limited.*

2(2) *In view of the above and for the payment of the loan mentioned in section 2 and the release of the bank guarantee mentioned in section 4, Mariolot Limited binds itself to use the dividends it receives from its participation in The Players Group Limited as follows :*

a. *Upon receipt of dividend, 50% of the dividend received shall be credited in favour of Mario Camilleri, whereas the other 50% shall be credited in favour of Tucan Investments Limited ;*

b. *Mario Camilleri shall use the dividend credited in his favour to pay the loan referred to in section 2 of this agreement.*

c. *Once the option referred to in section 3 is exercised, Mariolot Limited shall declare dividends in favour of its shareholders, which dividend shall include all the amounts credited in favour of Mario Camilleri and Tucan Investments Limited as stated in (a) above, and Mario Camilleri hereby binds himself to use the dividend due to him to pay the loan referred to in section 2 of this agreement ;*

d. *Once the loan mentioned in section 2 is paid off, the dividends received by Mariolot Limited shall be used to release the bank guarantee referred to in section 4 of this agreement.*

Abbazi tal-istess ftehim, kienet avvanzata lil Mariolot Limited s-somma ta` Lm123,000 bid-dritt li Tucan Investments Limited tezercita l-opzjoni li fi kwalsiasi mument jizdied l-*issued share capital* ta` Mariolot Limited billi 123,000 *fully paid up ordinary shares* ta` Lm1 kull wahda jigu allokati lil Tucan Investments Limited. Din l-opzjoni setghet tigi ezercitata b`semplici talba bil-miktub. Interessi fuq din is-somma kienu previsti biss fil-kaz li minkejja li ssir it-talba bil-miktub, Mariolot Limited tonqos li talloka l-ishma lil Tucan Investments Limited. Kienet stabbilita wkoll penali ta` Lm1,000 sad-data li fiha l-ishma jigu registrati mar-Registratur tal-Kumpaniji. Is-socjeta` attrici zammet id-dritt li fid-diskrezzjoni taghha tikkancella t-talba li tezercita l-opzjoni u minflok titlob il-hlas lura tal-kapital. Mariolot Limited obligat ruhha li taghti *pledge* favur is-socjeta` attrici tal-ishma kollha li kellha fil-kumpanija The Players Group Limited bhala garanzija ghall-obbligi assunti bil-ftehim.

Fil-ftehim, gie ukoll patwit illi li sal-mument li tigi attwata l-opzjoni, is-socjeta` attrici kellha dritt tircievi nofs id-*dividend* perceptit minn Mariolot Limited u wara li l-ishma jigu registrati fl-isem ta` Tucan Investments Limited, il-pagament ta` nofs id-*dividend* jibda jsir direttament lil Tucan Investments Limited bhala *dividend*.

Il-klawsoli relattivi ghall-avvanz tal-flus lil Mariolot Limited huma :-

3a. *Tucan Investments Limited grants by title of loan to Mariolot Limited, which accepts, the sum of one hundred and twenty three thousand Maltese Liri (Lm123,000), which sum is being forwarded to Mariolot Limited on the date of this agreement, for which amount, Mariolot Limited tenders due receipt.*

3b. *This loan is being made and accepted under the condition that at any moment Tucan Investments Limited shall have the right to exercise an option to increase the issued share capital of Mariolot Limited by an allotment in favour of Tucan Investments Limited of one hundred and twenty three thousand (123,000) fully paid up Ordinary Shares of one Maltese Lira each.*

3c. *The option to increase the issued share capital of the Mariolot Limited as aforesaid, shall be exercisable by means of a simple written request to be made by Tucan Investments Limited addressed to Mariolot Limited.*

3d. *The said loan shall be interest free provided that interest at 5% above the base rate of the Central Bank at the time (provided 8% minimum) per annum shall be charged on the amount due if Mariolot Limited, upon it being requested to as aforesaid, fails to effect the increase in the issued share capital in favour of Tucan Investments Limited. Interest shall be computed from the date of the written request for the increase until the date when the said increase is registered with the registrar of Companies.*

3e. *Without prejudice to the aforesaid, if Mariolot Limited, Mario Camilleri or Maria Camilleri, upon them being requested to increase the issued share capital of Company in favour of Tucan Investments Limited by the allotment of one hundred and twenty three thousand (123,000) fully paid up Ordinary Shares of one Maltese Lira (Lm1.00) each, fail to effect such increase within two (2) days from the date of such request, Mariolot Limited, Mario Camilleri and Mary Josephine Camilleri shall be jointly and severally liable towards Tucan Investments Limited to a daily penalty of one thousand Maltese Liri (Lm1,000) until the date of registration with the Registrar of Companies of the increase in share capital. Provided that in such an event,*

and without prejudice to its right to demand payment of the daily penalty, Tucan Investments Limited shall have the right to, at its sole discretion, cancel its request to exercise the share option and demand immediate payment of the balance due, in which case, the notice of payment is to be construed as having been given on the date the notice to exercise the option was given, and the provisions of paragraph (d) above shall apply.

3f In order to better guarantee the exercise of the option to increase the share capital, the repayment of the loan and the payment of the penalty, Mariolot Limited hereby binds itself to pledge all the shares held by it in The Players Group Limited in favour of Tucan Investments Limited ...

... 5(1) Tucan Investments Limited shall be entitled to receive 50% of the dividend received by Mariolot Limited from the date of this agreement. Upon the exercise of the option mentioned in section 3, such a payment shall accrue to Tucan Investments Limited by way of dividend.

Kien ukoll miftiehem li Tucan Investments Limited kellha tipprovdi garanzija bankarja ta` Lm87,930 a favur ta` Mariolot Limited (4a. Tucan Investments Limited hereby grants Mariolot Limited a bank guarantee of the value of Lm87,930, which bank guarantee Mariolot Limited accepts and confirms receipt. Mariolot Limited hereby binds itself to use this bank guarantee limitedly and solely for the purpose of its involvement in The Players Group Limited.)

Hemm qbil bejn il-partijiet illi l-ammonti li jissemmew fil-ftehim gew kollha avvanzati mis-socjeta` attrici, kif ukoll illi matul is-snin, is-socjeta` attrici rceviet flejjes, tant li kienet rtirata l-garanzija bankarja ta` Lm87,930 kif ukoll thallset ss-somma ta` Lm123,000 li kienet mislufa lill-konjugi Camilleri.

Ma hemmx qbil bejn il-partijiet dwar il-flus li kienu avvanzati lil Mariolot Limited.

Huwa evidenti illi maz-zmien, inqala` dizgwid bejn il-partijiet u meta Mariolot Limited kienet interpellata b`ittra ufficjali tad-19 ta` Gunju 2013, sabiex tiehu hsieb taghmel l-allokazzjoni tal-ishma fl-isem ta` s-socjeta` attrici, din baqghet inadempjenti ghax sostniet li l-ftehim ma kienx ghadu vigenti ; inoltre sostniet li kienet hallset l-ammonti kollha dovuti lis-socjeta` attrici addirittura b`overpayments ta` madwar €200,000.

Fejn jirrigwarda Camilleri, Tucan mexxiet l-ewwel bil-kawza bin-nru 541/2014 JZM fejn talbet rimedji mill-qorti abbazi tal-inadempjenzi kontrattwali ta` Camilleri, ta` martu u ta` Mariolot Limited.

In segwitu Tucan saret taf illi b`effett mit-28 ta` Marzu 2014 Mariolot Limited ittrasferiet l-ishma kollha li kellha fi The Players Group Limited a favur ta` Lattimer Limited. Ghalhekk saret din il-kawza.

VII. Eventus damni

Fl-isfond tal-konsiderazzjoni ta` dritt li ghamlet aktar kmieni, il-Qorti ssib illi r-rekwizit tal-*eventus damni* huwa sodisfatt bil-prova illi b`rizultat tal-att li qed jigi mpunjat, id-debitur jkun soffra diminuzzjoni fil-patrimonju tieghu b`mod li kkaguna pregudizzju ghad-drittijiet tal-kreditur, liema att irrenda lid-debitur insolwibbli jew aktar insolwibbli.

Skont is-socjeta` attrici, l-*eventus damni* jirrizulta mill-fat illi bit-trasferiment tal-ishma li kellha fi The Players Group Limited, Mariolot Limited ippeggorat il-qaghda finanzjarja taghha konsiderevolment peress li dawn huma ishma ta` valur gholi marbuta ma` licenzja tal-lottu u lotteriji, li f`daqqa wahda kienu trasferiti lil Lattimer Limited (fol 14) sabiex b`hekk Mariolot Limited ma tkunx aktar intitolata tircievi *dividends* minghand The Players Group Limited, liema *dividends* hija kienet obligata li tghaddi nofshom lis-socjeta` rikorrenti.

Da parti taghhom, is-socjetajiet intimati jsostnu li s-socjeta` attrici trid tipprova illi hija ghandha xi jeddijiet x`tivvanta fuq l-ishma tas-socjeta` Mariolot Limited, u aktar u aktar fir-rigward ta` Lattimer Limited. Sar l-argument illi l-obbligazzjonijiet skont il-kuntratt tad-29 ta` April 2004 ma ghadhomx vigenti, u ghalhekk il-pretensjonijiet tas-socjeta` rikorrenti mhux sostenibbli.

Dan premiss, il-Qorti trid tistharreg il-ftehim tad-29 ta` April 2004 peress li l-vertenza bejn il-partijiet tista` tigi biss risolta fid-dawl ta` dak li gie miftiehem, aktar u aktar meta tinsab rinfaccjata b`verzjonijiet nettament opposti fejn min-naha wahda, ir-rapprezentanti tas-socjeta` attrici jinsistu li

huma ghamlu investiment billi Tucan Investments Limited kellha tipprovdi l-finanzjament mehtieg u tidhol tippartecipa fl-istess negozju, u min-naha l-ohra, is-socjeta` intimata Mariolot Limited u r-rapprezentanti taghha jsostni dak ta` bejn il-partijiet kien biss ta` self li thallas ; is-socjeta` rikorrenti kellha ghazla li jekk trid tippartecipa fin-negozju, izda gara li ghamlet l-ghazla fi zmien meta kellhiex aktar dak id-dritt.

1. L-interpretazzjoni ta` kuntratti

Il-Qorti taghmel riferenza ghall-Art 1003 sa 109 tal-Kap 16.

Il-principju ewlieni huwa li wiehed jasal ghal dik li kienet l-intenzjoni tal-partijiet kif espressa fil-kuntratt. Il-Qrati jridu jistabilixxu mhux dak li l-iktar jaghmel sens ghall-gudikant imma dak li kien l-iktar jaghmel sens ghall-partijiet fic-cirkostanzi li kienu fihom fil-mument tal-kuntratt – u dan dejjem abbazi ta` dak li jirrizulta miktub fil-kuntratt.

Fis-sentenza li tat il-Qorti tal-Appell fit-13 ta` Frar 1950 fil-kawza "Cuschieri noe vs Vincenti" inghad hekk :-

Illi fid-dritt dwar il-materja ta` interpretazzjoni tal-kuntratti, meta l-partijiet ma jkunux spjegaw ruhhom car, jew ikunu spjegaw ruhhom ekwivokament, jew fil-kaz li posterjorment ghall-kuntratt jintervjeni avveniment li jkollu bhala konsegwenza kwistjoni li ma tkunx preveduta u li hemm bżonn li tigi maqtugha, allura l-Qrati jkunu obligati jinterpretaw il-konvenzjoni; u din ghandha tigi primarjament interpretata skond l-intenzjoni komuni tal-partijiet li jkunu hadu parti fil-kuntratt u li tkun tidher car mill-kumpless tal-konvenzjonijiet (ara L. 34 ff. de regulis juris, Ulpiano - semper in stipulationibus, et in ceteris contractibus id sequimur quod actum est; aut si non appareat quid actum est, erit consequens ut id est; aut si non appareat quid actum est, erit consequens ut id sequamar quod in regione in qua actum est frequentatur. Quid sequamur quod in regione in qua actum est frequentatur. Quid ergo, si neque regionis mos appareat, quai varibus fuit? Ad id quod minimum est redigenda summa est). F`materja hekk difficili, bhal ma hija l-interpretazzjoni tal-kuntratti, il-legislatur, sabiex jevita l-konsegwenzi fatali dovuti ghall-arbitriju tal-gudikant, nizzel fil-ligi certi regoli li huma suffragati mill-gherf tad-Dritt Ruman u mill-esperjenza tas-sekoli, pjuttost bhala direttivi anzikke` bhala normi assoluti u inflessibili, b`mod li bhala normi direttivi dawk l-istess regoli skond ic-cirkustanzi jistghu ma jigux pedissekwament segwiti, kif qalet il-Qorti tal-Kassazzjoni ta` Franza

fit-18 ta` Marzu `807 riportata mill-Merlin fir-Repertorju tieghu taht il-vuci "Convention", para. 7 fl-ahhar.

Il-Qorti tal-Appell fissret li dawn regoli li ghandhomx jigu applikati b`rigorozita` u b`mod assolut izda huma gwida ghall-qorti sabiex tasal ghall-intenzjoni tal-partijiet. dak li huma l-iskop ewlieni ta` l-ezercizzju u cioe` l-intenzjoni tal-partijiet. Komplet tghid hekk :-

Infatti inghad li anki l-istess gurekonsulti romani rigward din il-verita`, kif jidher mill-L. 17 ff. de regulis juris, fejn hemm kanonizzat il-principju li "cum tempus in testamento adjicitur credendum est pro haerede adjectum nisi alia mens fuerit testatoris, sicuti in stipulationibus promissoris gratis fuerit testatoris, sicuti in stipulationibus promissoris gratia tempus adjicitur", u kif huwa konfermat mill-eccezzjoni ghar-regoli u definizzjonijiet proposti, "nisi mens testatoris obsistat. . ." tal-L. 19. para. 1 ff. de cond. et demonst. u bnadi ohra tad-Digest; u r-raguni guridika ghal dana l-adattament tinsab fil-fatt li r-regoli proposti ma jistghux ikunu nfiniti u adattabili ghall-kazi kollha u tant varjati u molteplici tal-manjeri kif il-bnedmin fil-hajja ordinarja jistghu jesprimu ruhhom. Kien ghalhekk li l-legislatur kwindi beda biex l-ewwelnett jiffissa l-principju li meta t-termini huma oskuri jrid jigi kunsidrat dak li l-partijiet kontraenti riedu; u jekk il-volonta` taghhom tista` tigi nterpretata per mezz ta` xi uzu ta` l-istess partijiet, jew tal-lokalita` jew regjoni fejn jghammru u ordinarjament imexxu x-xoghol taghhom, jew b`mezzi ohra, huwa konvenjenti li jigi segwit dak li huwa l-aktar verosimili skond dawk il-veduti anzikke` l-bniedem jattjeni ruhu ghas-sens letterali tal-kliem (ara l-L. 34 ff. "de regulis juris" fuq innizzla "in extenso" u l-ligi 114 ff. "de regulis juris" li tghid "in obscures in speci solet quod verisimilius est, aut quod plerumque fieri solet"). Mill-banda l-ohra jinghad li hija norma ta` interpretazzjoni stabbilita mill-ligi illi meta l-espressjonijiet fil-konvenzjoni skond is-sens lilhom attribwit mill-uzu fl-epoka tal-kuntratt, huma cari, m`hemmx lok ghal ebda interpretazzjoni. Mhux lanqas ozjuz li jinghad li, stabbilit il-principju nkonkuss, logiku u naturali, li r-rabta tal-konvenzjonijiet titnissel necessarjament mill-unjoni tal-kunsens tal-kontraenti, il-konsegwenza hija li l-kliem tal-konvenzjoni ghandhom (1) jassumu s-sens li l-partijiet li jkunu ntrabtu jkunu manifestament riedu jaghtu hom, jew jassumu s-sinifikat li (2) il-manjera komuni ta` l-espressjoni "per se" tiddetermina, jew (3) il-verita` ta` l-operat tirrikjedi." (XXXIV.I.30)

Fis-sentenza li tat din il-Qorti (PA/RCP) fid-29 ta` Novembru 2001 fil-kawza "**General Cleaners Co. Ltd. vs Accountant General et**" inghad :-

Jibda biex jinghad illi bhala principju generali, l-ligi u senjatament l-artikolu 1002 tal-Kodici Civili jghid illi "Meta l-kliem ta' konvenzjoni, mehud fis-sens li ghandu skond l-uzu fiz-zmien tal-kuntratt, hu car, ma hemmx lok ghal interpretazzjoni".

"Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa` dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali ghandu jigi rispettati u li hi l-volonta` tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata. Pacta sunt servanda". (A.C. 5 ta` Ottubru, 1998 - "Gloria mart Jonathan Beacom et vs L-Arkitett u Inġinier Civili Anthony Spiteri Staines").

Tkompli tghid din is-sentenza ta` l-Onorabbli Qorti ta` l-Appell "Illi l-gurisprudenza nostrali hi kostanti filli rriteniet li ma hiex ammissibbli li prova testimonjali kontra jew in aggjunta ghall-kontenut ta` att miktub u hi talvalta ammessa biex tikkjarifika l-intenzjoni tal-partijiet meta din hi espressa b` mod ambigwu" (Vol. XXXIV, P. III., p. 746).

Jintqal inoltre illi "Il-Qrati jkunnu obbligati jinterpretaw il-konvenzjoni meta f`kuntratt il-partijiet ma jkunux spjegaw ruhhom car jew posterjorment ghall-kuntratt jintervjeni avveniment li jkollu bhala konsegwenza kwistjoni li ma tkunx giet preveduta u li kien hemm b`zonn li tigi maqtugha, u din ghandha tigi primarjament interpretata skond l-intenzjoni tal-partijiet li jkunnu hadu parti fil-kuntratt u li tkun tidher car mill-kumpless tal-konvenzjonijiet" (Vol. XXIV, P. I., p.27) (ikkwotata fis-sentenza "Beacom vs Spiteri Staines" - ibid; "Suzanne Xuereb vs Gilbert Terreni" - P.A. RCP. 12 ta` Lulju 2001; "Anton Spiteri vs Alfred Borg" - P.A. RCP. 30 ta` Novembru 2000; "Emanuel Schembri vs Leonard Ellul" - P.A. RCP 30 t` Ottubru 2001)."

Kien rilevat ukoll illi :-

Jirrizulta, u din hi anke r-ratio tal-ligi, (art. 1004 tal-Kodici Civili) illi l-interpretazzjoni li trid tinghata, meta klawnsola tista` tfisser haga w ohra, din ghandha tinftiehem dik il-haga li biha jista` jkun hemm xi effetti milli dik il-haga li biha ma seta` jkun hemm ebda effett. Disposizzjoni li tirrifletti l-principju "in dubiis interpretatio capienda est, ut dispositio potius valeat quam pereat".

Konsistenti fl-ghadd kienu s-sentenzi fejn dawn il-principji kienu riaffermati fosthom : **Cassar et vs Cassar** : 15 ta` Dicembru 1995 ; Kollez Vol LXXIX.II.704 ; **Vella Galea vs Vella** : 1 ta` Lulju 1985 ; **Mortimer vs Borg Olivier et noe** : 18 ta` Novembru 1957).

Giorgi jitratta l-kwistjoni fir-Raba` Volum ta` "**Obligazioni**" billi jghid :-

"Puo` accadere, che le parole del contratto siano equivoche od ambigue; ed in tale presupposto tutta l'arte dell'interprete deve rivolgersi a trascogliere il piu` plausibile fra i due significati. Escluderne uno col dimostrarne le inammissibilita`; includerne l'altro, perche` piu` probabile e da preferirsi; e la perfezione dell'ermeneutica si raggiunge col riunire entrambi questi argomenti: giacche` in simile guisa la spiegazione del contratto rimane coartata al senso che si sostiene. Le regole piu` idonee per attuare questo metodo sono le seguenti. Chi fa un atto giuridico intende principalmente farlo valido ed efficace: percio`, se una clausola e` suscettiva di due sensi, deve spiegarsi piuttosto in quello che puo` avere qualche effetto, anziche` nell'altro che non ne avrebbe alcuno." (p.200)

Ikompli jghid illi kuntratt ghandu jigi kemm jista` jkun salvat u li l-kliem li jinkiteb m`ghandhomx jigu trattati separatament izda ghandhom jittiehdu fil-kuntest tagghom :-

"Debbono quindi rigettarsi le interpretazioni, che a) produrrebbero la nullita` del contratto, b) riuscirebbero contraddittorie al fine voluto dai contraenti, c) porterebbero a considerare costoro come persone stravanganti o di poco senno.

Scartate in questa guisa le interpretazione inammissibili, per fissare la piu` vera o la piu` probabile intelligenza del contratto ambiguo ed equivoco, non e` lecito scostarsi dal senso proprio e ricevuto delle parole. Per altro, queste si debbono intendere piuttosto secondo l'uso commune, che secondo la purita` dei lessici." (p. 201)

Jissokta billi jelenka diversi fatturi li jistghu jghinu fl-interpretazzjoni tal-kuntratti. Jirreferi ghac-cirkustanzi kollha li jkunu pprecedew, akkumpanjaw jew segwew il-kuntratt, kif ukoll dak li jkun inghad mill-partijiet ma` terzi persuni :-

"Che se l'oscurita` o l'ambiguita` fossero assolutamente invincibili, si hanno per non opposte tutte le clausole non intelligibili, e nel dubbio il contratto s'interpreta contro colui, che ha stipulato, ed in favore di quello che ha contratta l'obbligazione." (p. 202)

"Fa d'uopo analizzare il contratto; esaminare le circostanze che lo hanno preceduto, accompagnato e seguito. Ponderato tutto questo, riescirà chiaro il carattere delle disposizioni, e si capirà, se sia dimostrativa o restrittiva.

Fra gli elementi da cui può desumersi pure, che la volontà delle parti fu più o meno estesa nel senso letterale, abbiamo annoverato in secondo luogo il fatto delle parti medesime. E qui senza fermarci nuovamente sull'osservanza, quante volte le altre convenzioni che le parti abbiano fatte tra loro, le dichiarazioni che abbiano confidate a terze persone circa il senso del contratto, e gli obblighi che hanno inteso di assumere, bastano a rendere chiara la volontà dei contraenti. Senonché, essendo il contratto l'accordo di due volontà, e pienamente conforme ai principii di ragione, che nel ricercare fuori del contratto le prove di questa volontà, si tenga conto delle convenzioni, in cui sono intervenute tutte e due le parti, o almeno quella sola contro cui si reclama l'adempimento. L'uso poi delle parti stesse, cioè il loro modo di fare antecedente al contratto, quando abbia relazione necessaria con questo, può essere una face luminosissima per mettere in chiaro, se l'intendimento di entrambe fu diverso dal significato naturale delle parole." (p.209-210)

L-istess awtur jishaq ukoll li dak li wiehed ghandu jfittex waqt li jinterpreta kuntratt hija l-intenzjoni tal-partijiet:

"Ma possiamo dire liberamente qualche cosa di più. L'ufficio dell'interprete non consiste soltanto nel decifrare il senso oscuro delle parole sibbene comprende anche quello di indagare fino a qual segno il senso apparentemente chiaro delle parole concordi coll'intenzione dei contraenti, e di ricondurre mediante l'uso opportuno della interpretazione estensiva o restrittiva la necessaria armonia fra la manifestazione esteriore fallace e il sentimento vero dei contraenti." (p.216)

2. In-natura ta' l-avvanz ta' Lm123,000 lil Mariolot Limited

Mariolot tinsisti illi Tucan qatt ma ezercitat l-opzjoni skont il-ftehim, u meta in effetti ezercitat l-opzzjoni, dan kien fi zmien li kien tardiv peress li l-ammonti kollha mislufa kienu thallsu lura.

Tinsisti li l-avvanz ta' flus favur taghha kien semplici self bid-differenza illi fir-rigward tas-self favur taghha kien hemm opzjoni li s-somma versata tkun konvertita f'equity favur Tucan.

Inghad ukoll li fil-ftehim tnizzlet diversi drabi l-kelma “*loan*” barra li David Curmi jirreferi għall-avvanz bhala “*loan*” fix-xieħda tieghu.

Il-persuna li abbozzat il-ftehim kien l-Av. Ian Stafrace li tkellem u ltaqa` diversi drabi mal-kontraenti.

Fix-xieħda tieghu Av Stafrace stqarr illi l-ftehim kien jipprospetta zewg tipi ta` avvanzi ta` flus, li tnizzlu f`taqsimiet differenti u separati fil-ftehim :-

1. Avvanz lil Mario Camilleri u lil martu personalment li fil-kuntratt tad-29 ta` April 2004 kien jinsab fil-parti enumerata “2” bl-intestatura “***Loan***”.

2. Avvanz lis-socjeta` intimata Mariolot Limited bil-kundizzjoni li Tucan Investments Limited jkollha dritt tezercita ozzjoni sabiex 123,000 ishma f`Mariolot Limited jigu trasferiti favur is-socjeta` rikorrent ; fil-kuntratt tad-29 ta` April 2004 jinsab fil-parti enumerata “3” bl-intestatura “***Option to acquire shares in Mariolot Limited***”.

Irrizulta li s-self personali mogħti lil konjugi Camilleri huwa regolat b`mod separat u bi klawnsoli differenti minn dawk li hemm fir-rigward ta` l-avvanz li ta` flus li għadda għand Mariolot Limited.

Dan jirrizulta minn qari tal-kuntratt tad-29 ta` April 2004 kif ukoll mir-rapport ta` PWC (ara fol 1049 tal-process tal-kawza bin-nru 697/2014).

Fir-rapport jingħad :-

By virtue of the agreements, Tucan also advanced loans of Lm123,000 to each of Jean Paul Tabone and Mario Camilleri in their personal capacity, the key relevant terms of which were as follows:

The loans were to be – provided they were repaid within the stipulated period – free of interest.

Jeanlot and Mariolot were to advance 50% of the dividend income from The Players to Jean Paul Tabone and Mario Camilleri respectively.

Jean Paul Tabone and Mario Camilleri were to advance any receipts (from these dividends) to Tucan up to, and until, the original loan balance of Lm123,000 had been repaid in full.

Thus to the extent that these loans had not yet been repaid in full, then Tucan should have been in receipt of 100% of the dividend income received by the Companies from The Players , of which:

50% was to be received directly from the Companies as income on the convertible loan notes and

50% was to be received indirectly via Jean Paul Tabone and Mario Camilleri as repayments of the personal loans.

Tajjeb jigi rilevati ukoll illi fil-premessi, il-kuntratt tad-29 ta' April 2004 jghid :- *"Tucan Investments Limited is desirous of making the said funds and bank guarantee available to Mariolot Limited and Mario Camilleri, partly by way of loan amounting to one hundred and twenty three thousand Maltese Liri (Lm123,000) to Mario Camilleri and partly by way of participation by Tucan Investments Limited equivalent to one hundred and twenty three thousand Maltese Liri (Lm123,000) in the equity of Mariolot Limited ..."*

Il-Qorti tara sinjifikanti illi fil-klawsola 5.1 tal-ftehim, kien dikjarat li s-socjeta` rikorrenti kellha tippercepixxi nofs id-*dividends* li tircievi Mariolot Limited kif kien ser jibbenefika l-azzjonista ta` Mariolot Limited.

Huwa sinjifikanti wkoll il-fatt illi fil-ftehim, tnizzel kjarament illi fil-klawsoli dwar "*Shareholder Protection*", is-socjeta` attrici nghatat awtorita` li jintalab il-kunsens taghha biex isiru tibdiliet fis-*share capital* jew biex tigi registrata xi *charge* fuq l-ishma ta` Mariolot Limited jew anke biex isir kwalunkwe ftehim. Il-klawsoli rilevanti huma :-

i. the share capital of the COMPANY shall not be raised without the prior written consent of Tucan Investments Limited ;

j. no charge shall be made by the COMPANY over any of its assets without the prior written consent of the Tucan Investments Limited ;

k. no charge shall be made by the shareholder of the COMPANY over the shares he holds in the COMPANY without the prior written consent of Tucan Investments Limited ;

l. no acquisition or merger involving the COMPANY shall take place without the prior written consent of Tucan Investments Limited ;

m. no fundamental change or decision in relation to the COMPANY structure, including a change in directors or strategy or any variation of the Memorandum and Articles of Association shall be made without the prior written consent of Tucan Investments Limited ;

n. the company will not enter into any agreement whatsoever without the prior written consent of Tucan Investments Limited.

Da parti taghhom, il-konvenuti sostnew li l-kundizzjonijiet tal-parti tal-kuntratt indikata bhala *Shareholder Protection* kienet taffettwa biss ir-relazzojni bejn Mariolot Limited u l-azzjonisti taghha u/jew terzi li jkollom xi drittijiet fir-rigward l-ishma ta` l-istess kumpannija. Sar ukoll l-argument illi t-trasferiment ta` l-ishma minn Mariolot Limited lil Lattimer Ltd sar f`The Players Group Limited li ma kinitx parti mill-kuntratt tad-29 ta` April 2004. Ghalhekk ma kien hemm l-ebda projbizzjoni sabiex jigu trasferiti l-ishma ta` Mariolot Limited hliet li jinghata kunsens mill-azzjonisti l-ohra f`The Players Group Limited.

Kuntrarjament ghal dak allegat mill-konvenuti, din il-Qorti tifhem li l-klawsoli dwar "*Shareholder Protection*" saru peress li s-socjeta` attrici kienet qed tigi trattata bhala d-destinatarja ta` l-ishma ta` Mariolot Limited u kellha interess li tara li fuq dawk l-ishma ma jigux registrati pizijiet.

Ta` l-istess portata kienet il-klawsola fil-ftehim fejn tnizzel li David Curmi, rapprezentant ta` Tucan Investments Limited, kellu jigi appuntat direttur ta` Mariolot Limited, kondizzjoni din li saret biex Tucan Investments Limited tkun tista` tippartecipa b`mod shih fl-ekwita` ta` Mariolot Limited inkluz id-*day to day affairs* tal-kumpannija.

Il-Qorti taghti qies dovut ghal dak li kien diskuss waqt il-laqgħa bejn il-partijiet fil-presenza tal-accountants u/jew awdituri taghhom u Av. Ian Stafrace, fejn minn naha wahda Mario Camilleri u Jean Paul Tabone ma tawx dettalji dwar dak li ntqal izda qalu semplicement illi kien hemm diskussjoni għaddejja bejn l-*accountants* rispettivi tal-partijiet, u min-naha l-

ohra r-rapprezentanti tas-socjeta` rikorrenti, Av. Stafrace u Vincent Curmi jaghtu dettalji ta` dak li sar fil-laqgħa, partikolarment intwera b`mod car illi l-allokkazzjoni tal-ishma kienet fatt li skont il-ftehim is-socjeta` attrici kienet intitolata għaliha izda kien mehtieg li dan iseħh wara li l-licenzja tal-Maltco terga` tigi mgedda. Fil-laqgħa ma nġhadx illi l-ftehim kien limitat għal perijodu ta` licenzja wahda u lanqas li l-avvanz ta` flus lil Mariolot Limited kien biss self u mhux partecipazzjoni tas-socjeta` rikorrenti fl-ekwita` ta` Mariolot Limited.

Għandu piz fl-assjem ta` l-grajjiet li għaddew bejn il-partijiet il-fatt li s-socjeta` konvenuta ma ressqitx bhala xhud lill-*accountant* tagħha li kien ukoll prezenti għal-laqgħa sabiex jagħti dettalji u forsi jikkorrabora l-verzjoni ta` Mario Camilleri u Jean Paul Tabone, li kienet kontradetta mill-kontroparti

Tajjeb jingħad ukoll fir-rapport ta` PWC (op. cit.) hemm mitkub illi :-

Tucan granted convertible loan notes to each of the Companies (b`referenza għal Mariolot Limited u Jeanlot Limited). These loan notes are not repayable or redeemable, and may only be extinguished through a conversion into share capital of each of the Companies.

Based on the terms of the relevant contracts, and on the requirements of IAS 32, the convertible loan notes entered into between Tucan and the Companies are, from an accounting point of view, considered to be equity instruments, rather than liabilities of the Companies,

... The companies` funding amounted to Lm246,000 each; this amount was re-invested in The Players. Of this amount, funding amounting to Lm123,000 was issued as share capital to the existing shareholders (unrelated to Tucan), while the remaining Lm123,000 was provided by Tucan to each of the Companies.

Rather than issue equity shares to Tucan, Jeanlot and Mariolot each issued a Lm123,000 convertible loan note; the loan was convertible into 123,000 equity shares of each of the Companies at Tucan`s sole discretion.

The conversion feature does not expire, and the loans can only be extinguished through a conversion into equity shares. The convertible loan notes do not bear conventional interest. They however entitle Tucan to receive 50% of any dividends that Jeanlot and Mariolot receive from The Players. This applies both before, as well as after, the conversion. Jeanlot and Mariolot

have no contractual ability to avoid settlement of Tucan`s 50% share of the dividends.

In the event that Tucan were to exercise its right to convert the loan notes into equity shares, but the Companies do not honour their obligation to issue the shares, then Tucan has the option to request repayment of the loans (plus a daily penalty) as an alternative to being granted new equity shares by each of the Companies. Such an election to opt for a repayment can only be made at Tucan`s sole discretion, and cannot be enforced upon Tucan by the Companies.

Kuntrarjament ghal dak allegat mill-konvenuti, dawn l-assjem ta` fatti u cirkostanzi juri li l-avvanz ta` Lm123,000 lil Mariolot Limited ma kienx self.

Ghal din il-Qorti, ma jaghmilx sens li socjeta` ta` investiment bhal ma kienet dik attrici taghmel avvanz finanzjarju daqshekk konsiderevoli minghajr ebda imghax u minghajr ebda gwadann.

Skont kif ghamlu l-argument il-konvenuti,, is-socjeta` attrici spiccat tat dan l-ammont minghajr ma kienet ser taqla` lura xejn in kambju hlief li tithallas lura l-kapital minghajr ebda imghax.

Ghall-Qorti, tenut kont ta` kollox, jidher car li l-iskop ta` l-finanzjament kien sabiex dawk il-flejjes jidhlu fi Mariolot Limited biex imbaghad Tucan tippartecipa fl-ekwita`.

Hija bla fundament l-allegazzjoni li addirittura mhux tali Mariolot ma hallsitx lura l-avvanz ta` Lm123,000 lil Tucan izda hallset *overpayment* ta` €200,000, peress li l-avvanz kollu moghti lil Mariolot kien thallas sal-24 ta` Marzu 2009. Mario Camilleri ipprova jiggustifika dan billi sostna li huwa kien qed jahseb li dak kien hlas ta` imghax dovut lis-socjeta` rikorrenti in vista ta` l-investiment li ghamlet. Din l-allegata gustifikazzjoni mhijiex verosimili peress li anke jekk forsi kien hemm xi *misconception* da parti ta` Mario Camilleri, certament li kien fl-obbligu li jara li jikkjarifika tali *misconception* u jwaqqaf il-pagamenti u mhux jibqa` sejjer ihallas. Fil-verita`, il-hlasijiet baqghu sejr in peress li kif qal tajjeb Jean Paul Tabone fix-xiehda tieghu tat-13 ta` Ottubru 2015, il-pagamenti dejjem saru ai termini tal-ftehim. Il-ftehim kien jistipola car li nofs id-*dividends* li Mariolot Limited

tithallas minn The Players Group Limited imorru ghand Tucan immedjatament ma` l-iffirmar tal-ftehim u minkejja li ma kienx hemm registrazzjoni ta` ishma fl-isem ta` Tucan.

Fil-fehma ta` l-Qorti, is-socjeta` attrici mxiet tajjed, u ma kinitx ser taccetta li tinvesti l-flejjes u l-ishma ma jkunux registrati f'isimha biex taghmel pjacir lill-intimati u “*not to rock the boat*”. Minn fuq imbaghad tbatli li tiffirma is-sehem taghha mid-*dividends*.

Kien ghalhekk li saret dik il-klawsola li s-sehem tas-socjeta` attrici mid-*dividends* jigi percepit immedjatament u irrISPETTIVAMENT minn meta jigu trasferiti l-ishma. B`dak il-mod, is-socjeta` rikorrenti kienet qed tagixxi (i) b`lealta` fil-konfront ta` l-intimati li riedu aktar zmien qabel isir ir-registrazzjoni ta` l-ishma fl-isem ta` Tucan u (ii) b`mod li kien jaqbel lilha u ghall-investment taghha. Is-socjeta` attrici kellha fil-pussess taghha d-dokumentazzjoni necessarja sabiex mill-ghada li gie ffirmat il-ftehim, tipprezenta d-dokumenti lil Registratur tal-Kumpanniji u tirregistra l-ishma. Madanakollu l-korrettezza kienet tiddetta mod iehor peress li Camilleri u Tabone kienu saħqu kemm-il darba illi ma kienx iz-zmien opportun li jkun hemm ir-registrazzjoni tal-ishma.

Da parti taghhom, l-intimati sostnew li s-socjeta` rikorrenti gabet skużi fittizji u inveritieri biex tiggustifika d-dewmien li titlob li ggib fis-seħh is-*share option*. Qal li ma kien hemm l-ebda *shareholders` agreement* la fil-livell ta` Maltco u lanqas fil-livell ta` The Players Group li jipprojbixxi l-hrug ta` ishma kemm diretti kif ukoll indiretti fi Mariolot Limited. Lanqas fl-istatuti ta` The Players Group u Maltco ma kienu jezistu *pre-emption rights* li setghu jaffettwaw id-dritt tas-socjeta` rikorrenti li tezercita` s-*share option* fi Mariolot Limited, peress li skont l-intimati, id-drittijiet jew ir-restrizzjonijiet li kellhom l-azzjonisti fuq it-trasferiment u/jew il-hrug ta` ishma kienu infurzabbli biss bejn l-azzjonisti diretti ta` The Players Group Limited. L-uniku ftehim kien il-*consortium agreement* tat-8 ta` Awissu 2001 li kien iffirmat mill-azzjonisti ta` Maltco li - skont l-intimati - ma kienx jikkompren di drittijiet ta` *pre-emption* li setghu jaffettwaw b`xi mod jew iehor l-ezercizzju tas-*share capital option* min-naha ta` Tucan Investments Limited fi Mariolot Limited. Skont il-konvenuti, ir-restrizzjonijiet tal-*consortium agreement* kienu japplikaw fir-rigward tal-partijiet originali tal-ftehim u cioe` Intralot S.A., The Players Group Limited u Associated Supplies Limited.

Din il-Qorti mhijiex ser tindaga jekk tassew kinux jezistu ragunijiet validi ghalfejn it-trasferiment matul iz-zminijiet ma kienx opportun li jsehh.

Huwa fatt li hareg bic-car mill-provi illi r-relazzjoni bejn ir-rapprezentanti ta' Mariolot Limited u ta' Tucan Investments Limited kienet tajba, kordjali u amikevoli.

Dan huwa fatt accettat minn kulhadd. Il-partijiet kienu joqghodu hafna fuq il-kelma ta' xulxin u kienu anke jafdaw lil xulxin. Li kieku ma kienx hekk, certament li s-socjeta` rikorrenti ma kienet qatt tinvesti daqstant flejjes ghand persuna li ma kellhiex hjiel jekk kienx affidabbli. Ghalhekk, ghal din il-Qorti, huwa verosimili hafna li s-socjeta` rikorrenti b`lealta` baqghet izzomm lura milli tezercita l-ghazla taghha ghax Camilleri u Tabone kienu qed jinsistu li dak iz-zmien ma kienx iz-zmien propizju.

Mhijiex konvincenti x-xiehda ta' Mario Camilleri meta jghid illi ma kienx minnu li qatt intqal lis-socjeta` rikorrenti biex "*we don't rock the boat*", ossija dik il-frazi li ssemmiet li kienet tintuza minn Camilleri biex jikkonvinci lis-socjeta` rikorrenti tistenna ftit iehor.

Lanqas ma hija sodisfatta bix-xiehda ta' Jean Paul Tabone fejn dan sostna li huwa qatt ma qal lis-socjeta` rikorrenti li ma kienx opportun li jigu trasferiti l-ishma, izda mbaghad lanqas ma kien komdu jiddikjara li qatt ma sema` kliem f`dak is-sens jinghad lis-socjeta` rikorrenti minn persuni ohra.

Din il-Qorti hija konvinta li s-socjeta` attrici ma talbitx t-twettieq ta' l-ghazla moghtija lilha fil-ftehim tad-29 ta' April 2004 sabiex ma tohloqx problemi u intoppi lin-negozju u dana fuq suggeriment ta' r-rapprezentant ta' Mariolot Limited stess.

Ix-xiehda tal-Av. Ian Stafrace hija vitali u importanti ferm ghaliex tikkorrabora b`mod kredibbli u attendibbli l-verzjoni tas-socjeta` attrici. Huwa minnu li Dr Stafrace inghata l-inkariku li jirredigi bil-miktub il-ftehim bejn il-partijiet, izda b`daqshekk ix-xiehda tieghu ma ssirx anqas affidabbli tenut kont tal-fatt li hu li sema` liz-zewg nahat fil-laqghat li saru qabel tfassal il-ftehim bil-miktub, u anke ppartecipa ghal fil-laqghat li saru wara li l-ftehim kien ffirmat u beda jigi mplimentat. Ghalkemm waqt id-deposizzjoni

tieghu, huwa rrefera ghal xi punti dwar *shareholders` agreement* huwa in segwitu kkjarifika dawk il-punti fir-rikors li pprezenta fis-17 ta` Gunju 2015.

Tajjeb jinghad illi l-hlasijiet li kienu qed isiru fir-rigward tal-finanzjament tal-Lm123,000 lil Mariolot Limited kienu jirraprezentaw hlas tad-*dividends* nfushom, ossija nofs id-*dividends* li kellha tippercepixxi s-socjeta` rikorrenti direttament li kieku l-ishma gew registrati f`isimha. Infatti s-somma li kienet tithalla perjodikament lil Tucan kienet tvarja skont il-quantum tad-*dividends* li kienu jaslu. Ovvjament, fil-klawsola 5.1 tal-kuntratt tad-29 ta` April 2004, dawn il-flejjes ma gewx imnizzla bhala *dividends* sakemm Tucan Investments Limited ma tigix registata bhala azzjonista ta` Mariolot Limited izda tnizzel illi Tucan “*shall be entitled to receive 50% of the dividend received by Mariolot Limited from the date of this agreement.*”

Fil-fehma ta` l-Qorti, jirrizulta illi l-hlasijiet li kienu qed isiru minn Mariolot Limited fir-rigward ta` dan l-avvanz, kienu jirraprezentaw hlas ta` *dividends* u mhux rifuzjoni ta` pagamenti ta` self.

Lanqas ma tghid li kien kaz fejn fil-kaz li jsir il-hlas, Tucan kienet tilef l-opzjoni ta` l-ishma. Li kieku tassew kien il-kaz kif qed ighidu l-konvenuti, allura fil-ftehim ta` April 2004 kien ikun hemm imnizzel li fil-kaz li jkun sar xi hlas mill-intimata Mariolot Limited, dak kellu jonqos mill-ghadd tal-*equity* skont kemm ikun sar hlas. Pero` ma sar l-ebda kliem f`dan is-sens peress li l-hlas li kienet qegha taghmel Mariolot Limited kien qed isir bhala hlas ta` *dividends* u mhux bhala hlas akkont tal-avvanz ta` flus li kienet irceviet. Li kieku kellha tkun accettata bhala kredibbli l-verzjoni tal-konvenuti, kien iwassal ghal sitwazzjoni fejn is-socjeta` attrici setghet l-ewwel toqghod tistenna li tircievi hafna pagamenti u imbaghad xhin tkun waslet biex tithallas is-somma kollha ta` Lm123,000, tezercita d-dritt ta` *share transfer* u b`hekk tkun iggwadanjat l-ishma kollha ammontanti fi Lm123,000 kif ukoll l-bicca l-kbira mis-somma li tkun avvanzata u, allura bl-argument stess tal-konvenuti, is-socjeta` rikorrenti kienet tispicca tiehu l-ishma b`xejn ghaliex tkun diga` thallset ta` kwazi l-ammont intier li kienet avvanzat. Dan ma kienx ikun jaghmel sens u l-Qorti hija li l-konvenuti ma kienux sejrjn jaccettaw qatt xenarju ta` dak it-tip. Mill-banda l-ohra, dak li spjegat is-socjeta` rikorrenti jaghmel hafna sens – u cioe` kienet soma flus sostanzjali, u peress li l-ishma ma setghux jigu trasferiti immedjatament fuq l-isem tas-socjeta` rikorrenti, din bdiet tircievi sehemha mid-*dividends* u tistenna zmien l-aktar konvenjenti l-aktar ghall-konvenuti sabiex jigu registrati l-ishma f`isimha.

Barra minn dan, kien hemm *emails* skambjati ma` Mark Camilleri, iben Mario Camilleri, kif ukoll direttur u uniku azzjonist ta` Lattimer Limited, fl-email tal-20 ta` Marzu 2009, Mark Camilleri kiteb ghal Mariolot Limited : *“Maltco Ltd has paid a dividend of Euro 878,991 to Players Group Ltd, which has in turn distributed the amount between the 4 shareholders in equal payments of €219,747. Half of the Mariolot share is payable to Tucan (Euro 109, 873.5) whilst the other half belongs to Mariolot for it to settle its dues etc. As per our last meeting on this subject, there is an outstanding loan balance of Euro 63,826.32, so on Monday I will be paying these 2 amounts. Would you rather have 1 draft for Euro 173, 699.82 or 2 separate ones?”* (ara fol 325 tal-process tal-kawza bin-nru 697/2014)

Fl-ittra datata 25 ta` Marzu 2009 (fol 328 tal-process tal-kawza bin-nru 697/2014), Mark Camilleri wkoll ghal Mariolot Limited jikteb lis-socjeta` attrici u jghid :-

“Enclosed please find 4 bank drafts made out to Tucan Investments Limited. These represent the Dividend and Loan payments related to Mariolot & Jeanlot for the year ended 2008 and breakdown is shown below:

<i>Draft</i>	<i>Amount</i>	<i>Details</i>
<i>725234</i>	<i>109,873.50</i>	<i>Tucan` s share of Mariolot`s 2008 Dividend</i>
<i>725235</i>	<i>64,039.53</i>	<i>Full and final repayment of Mariolot loan</i>
<i>725232</i>	<i>109,873.50</i>	<i>Tucan` s share of Jeanlot`s 2008 Dividend</i>
<i>725233</i>	<i>64,039.53</i>	<i>Full and final repayment of Jeanlot`s Loan</i>

Izda Tucan Investments Limited iccarat il-kontenut ta` dik l-ittra billi b`ittra datata 7 ta` April 2009 (fol 329 tal-process tal-kawza bin-nru 697/2014) spjegat lil Mariolot Limited illi : *“I refer to your letter dated 25 March 2009, which enclosed a number of cheques due to Tucan for dividends and repayment of loans given by Tucan. For the sake of clarity please note that the loans to Mariolot and Jeanlot but those to Mario Camilleri and Jean Paul Tabone personally.”*

Email iehor kien dak mibghut fl-20 ta` April 2011 minn Mark Camilleri fejn kiteb: “*We are in receipt of the MaltCo dividend and I am attaching a copy of the cheque as well as the dividend certificate. The entire Players Group dividend was €609,489 and Mariolot`s 25% equates to €152, 372.25.*”

F`dan ir-rigward, is-socjeta` konvenuta taghmel l-argument illi skont il-klawsola numru 3(e) tal-kuntratt tad-29 ta` April 2004, fl-eventwalita` li s-socjeta` intimata ma tirregistrax iz-zieda tal-kapital mahrug fi Mariolot Limited favur Tucan Investments Limited fiz-zmien ta` jumejn mid-data tat-talba, is-socjeta` rikorrenti kellha l-ghazla li tikkancella t-talba taghha sabiex tigi ezercitat s-*share option* u minflok titlob li l-pagament tal-bilanc dovut u cioe` l-bilanc tas-self. Per konsegwenza, l-intimati jghidu illi sal-mument meta Tucan kellha taghzel jekk tezercitax l-ozzjoni jew le, il-pagamenti li saru lilha minn Mariolot Limited kienu qed jigu kkunsidrati bhala hlas tas-self u mhux bhala hlas ta` *dividends* ta` l-ishma li kienu ghadhom mhux registrati.

Din il-Qorti ma taqbilx li l-kliem utilizzati fi klawsola 3(e) tal-ftehim tad-29 ta` April 2004, ossija “*immediate payment of the balance due*” jfisser li l-ammonti li kienu thallsu precedentement kellhom jigu mnaqqsa mill-ammont avanzat ta` Lm123,000.

Din il-Qorti tghid illi l-avvanz ta` Lm123,000 lil Mariolot Limited sar bl-intiza li dik is-somma tigi konvertita f`ekwita f`Mariolot Limited.

Kienet cara l-intiza illi mmedjatament ma` l-iffirmar ta` l-iskrittura, jibdew jithallsu lil Tucan Investments Limited nofs id-*dividends* li kienu jispettaw lilha li kieku l-ishma kienu diga` registrati f` isimha. Tucan kellha l-fakolta` li tiddeciedi li titlob is-somma avanzata minflok tezercita d-dritt taghha li jkollha ishma registrati f` isimha, izda dan meta s-socjeta` intimata ma tirregistrax iz-zieda tal-kapital ta` Mariolot Limited favur Tucan Investments Limited fiz-zmien jumejn mid-data tat-talba hekk maghmula minn Tucan. F`dak il-kaz, Tucan Investments Limited kellha l-ghazla jew li titlob il-hlas lura ta` l-avvanz ta` flus dovuti ossija s-somma ta` Lm123,000 jew inkella tibqa` tinsisti sabiex issir din iz-zied tal-kapital.

Konsegwentement, in vista ta` dan kollu, il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjonijiet ta` Mariolot Limited fis-sens li tali avvanz ta` flus lilha kellu jigi interpretat bhala semplici self ta` flus.

Waqt it-trattazzjoni, Mariolot Limited taghmel l-argument illi ladarba l-kuntratt jsemmi self, jekk verament Mariolot Limited ma setghetx thallas lura s-somma li kienet issellfet izda kienet marbuta li minghajr ir-registrazzjoni ta` Tucan Investments Limited bhala azzjonista, kellha tibqa` thallas nofs id-*dividends* lis-socjeta` Tucan Investments Limited, dan kien jammonta ghal uzura.

Din il-Qorti tirrileva li ma kenitx eccepita l-uzura.

B`zieda ma` dan, tghid illi fil-fehma taghha l-avvanz tal-flus ma kienx semplici self, kif qed jallegaw l-intimati, izda kien avvanz bl-iskop li jigi konvertit f`ekwita.

Sar ukoll l-argument illi skont it-tieni proviso tal-**Art 122(14) tal-Kap 386**, id-*dividends* li irceviet lil Mariolot Limited minn The Players Group Limited u li thallsu lil Tucan Investments Limited ma jistghux jigu kkunsidrati bhala xejn aktar hlief pagament tal-kapital tas-self.

It-tieni proviso tal-Art 122(14) tal-Kap 386 ighid :-

*Izda wkoll, sakemm il-persuna li tirhan u dik li favur taghha jsir ir-
rahan ma jkunx ftehm mod iehor fil-ftehim tar-rahan u avviz ma jkunx gie
moghti lill-kumpanija, dividendi jew hlasijiet ta` imghax dovuti fuq
sigurtajiet mruhna ghandhom, matul iz-zmien li r-rahan ikun registrat fir-
registru tad-detenturi tas-sigurtajiet rispettivi, jithallsu mill-kumpanija lill-
persuna li favur taghha jsir ir-rahan, li ghandha taghmel dawk l-ammonti
ricevuti ghall-imghax dovut fuq id-dejn assigurat bir-rahan, u jekk ikun
hemm eccess ghall-kapital.*

L-argument sar mill-konvenuti sabiex isostnu l-pretensjoni taghhom illi l-avvanz kien self ghaliex altrimenti ma setax isir *pledge*.

Din il-Qorti ma tikkondividix l-argument.

Tajjeb irrilevat is-socjeta` attrici illi skont l-**Art 122(1) tal-Kap 386**, il-*pledge of securities* tinghata *as security for any obligation*, irrISPettivament jekk kenitx pagament ta` self jew inkella obbligazzjoni ta` natura ohra. Id-disposizzjoni fil-fatt taqra : “*Sigurtajiet jistghu, kemm-il darba ma jkunx provdut xort`ohra fil-memorandum jew fl-istatut tal-kumpannija jew taht il-kondizzjonijiet tal-hrug ta` dawk is-sigurtajiet, ikunu mirhuna mid-detentur taghhom favur xi persuna bhala garanzija ghal xi obbligu...*”

Tajjeb jinghad ukoll illi **Andrew Muscat** fil-“**Principles of Maltese Company Law**” – Pag 649 – jirrimarka li :- “*A pledge is a contract creating a security for an obligation. The pledge may be given either by the debtor himself or by a third party for the debtor.*”

Ghalhekk lanqas dan l-argument ma jghin it-tezi tal-konvenuti.

3. It-terminu ta` validita ta` l-iskrittura tad-29 ta` April 2004

Mariolot Limited sahqet hafna fuq il-fatt illi Tucan qatt ma ezercitat l-opzjoni skont il-ftehim, u li meta in effetti ezercitat l-opzjoni, dak sar tardivament, ghaliex il-ftehim kien skada billi iz-zmien tal-ewwel licenzja kien skada.

Mariolot Limited tghid li l-licenzja sabiex Maltco topera l-lotterija nazzjonali kienet koncessa ghal zmien seba` snin minghajr tigid awtomatiku. Issostni li wara l-eghluq ta` s-seba` snin, kienet harget sejha gdida ghall-offerti. Issostni li fiz-zmien meta sari l-kuntratt tal-2004, hadd ma seta` jipprevedi li Maltco kienet ser terga` toffri u tintghazel mill-gdid. Ghalhekk tghid illi l-kuntratt tad-29 ta` April 2004 kien marbut mal-ewwel licenzja li nghatat Maltco Lotteries Limited u li kif appena ghalqet dik il-licenzja, il-ftehim bejn il-partijiet spicca.

Minn ezami tal-ftehim, jidher li kien hemm terminu sa meta kellu jithallas is-self moghti personalment lil Mario Camilleri izda mhux terminu sa meta kellha ssir l-allokkazzjoni ta` l-ishma.

L-intimati lanqas ma jistghu jsostnu d-difiza taghhom abbazi tal-fatt li l-garanzija bankarja kienet spiccat u allura kienet spiccat kull relazzjoni

kontrattwali bejn is-socjeta` rikorrenti u l-intimati. Dik il-garanzija kienet inghatat skont ir-raba` parti tal-ftehim li hija ben distinta mill-partijiet l-ohra, inkluza l-parti dwar l-avvanz ta` Lm123,000 lil Mariolot Limited.

Fil-fehma ta` din il-Qorti, l-iskrittura kienet ghalhekk ghadha vigenti u dan kien maghruf minn Mariolot Limited tant li l-istess giet interpellata biex toqghod ma` l-obbligi assunti minnha ai termini tal-ftehim permezz ta` ittra ufficjali.

Fl-isfond ta` l-premess, din il-Qorti tara li bit-trasferiment ta` l-ishma fi The Players Group Limited lil Lattimer Limited, Mariolot Limited aggravat il-pozizzjoni finanzjarja taghha. Minhabba dak it-trasferiment, Mariolot Limited ma tistax tibqa` tircievi *dividends* minghand The Players Group Limited, nofs minn liema *dividends* kienet tghaddi lis-socjeta` rikorrenti.

Kif qalet din il-Qorti fis-sentenza li tat fit-28 ta` Mejju 2015 fil-kawza “**Emanuel Camilleri et vs Raymond Camilleri et**” meta kreditur jagixxi *bl-actio pauliana*, ghalkemm l-insolvenza tad-debitur hu element tal-azzjoni, mhux obbligu tal-kreditur li jindika li d-debitur huwa insolvibbli, imma sta ghad-debitur, jekk irid ixejjen l-azzjoni, li juri li hu solvibbli billi jeccepixxi l-beneficcju ta` diskussjoni u jindika assi ohra li jappartjenu lilu u li jistghu jservu biex jaghmlu tajjeb ghall-kreditu tal-attur.

Fil-kaz tal-lum ma nghatax l-eccezzjoni tal-beneficcju tal-eskussjoni skond l-Art 1144(1) tal-Kap 16.

Il-Qorti hija tal-fehma - ferma u konvinta - li t-trasferiment ta` l-ishma ghandu konsegwenza diretta fuq is-socjeta` attrici ghaliex b`hekk spiccat fil-qaghda prekarja li ma jkunux jistghu jithallsu d-*dividends* kif inhuma intitolati li jithallsu skont il-ftehim tad-29 ta` April 2004. Mariolot Limited kienet obligata thallas nofs id-*dividends* li kienet tircievi minghand The Players Group Limited izda il-mument li ghaddiet tali lishma li kellha fi The Players Group Limited lil Lattimer Limited ma kienx baqa` *dividends* x`tircievi u allura xi thallas lis-socjeta` rikorrenti. Da parti taghha, Lattimer Limited ma kellha l-ebda obbligu vis a vis Tucan Investments Limited biex thallas nofs id-*dividends*.

Ghaldaqstant ir-rekwizit tal-*eventus damni* huwa ppruvat.

VIII. Consilium fraudis

Is-socjeta` attrici tghid illi dan l-element kien ippruvat, stante illi t-trasferiment sar wara li s-socjeta` attrici interpellat lil Mariolot Limited biex tittrasferilha l-ishma kif pattwit. Minflok ghamlet hekk, Mariolot Limited ipprocediet bit-trasferiment tal-ishma u b`hekk bl-gharfien taghha spussessat ruhha minn assi sostanzjali. Ghalhekk is-socjeta` rikorrenti taghmel l-argument illi d-drittijiet taghha kienu ser jigu ppregudikati billi l-ishma li hija kienet intitolata ghalihom kienu ser jispicaw ghand haddiehor.

Irrizulta illi saret ittra gudizzjarja minn Tucan f`Gunju 2013 (fol 13) li permezz taghha Mariolot Limited giet interpellata biex tiehu hsieb taghmel dak kollu necessarju biex l-ishma jigu registrati fl-isem tas-socjeta` attrici. Minkejja li saret din l-ittra ufficjali, Mariolot Limited naqset milli tottempra ruhha ma` dak li kienet interpellatha taghmel. L-ittra ufficjali kienet notifikata fit-28 ta` Gunju 2013. Intbaghtet ukoll ittra lil Mario Camilleri datata 11 ta` Gunju 2013 a fol 339. Kien imbaghad fit-28 ta` Marzu 2014, ossija xhur wara li kienet giet notifikata bl-ittra ufficjali, illi Mariolot ittrasferiet lil Lattimer l-ishma taghha fi The Players Group Limited.

Is-socjetajiet intimati jaghmlu l-argument illi tant kien ghadda zmien bejn il-prezentata ta` l-ittra ufficjali u t-trasferiment a favur ta` Lattimer Limited, li dan jimmilita kontra t-tezi tas-socjeta` attrici li kien hemm *mala fede* da parti ta` Mariolot Limited.

Din il-Qorti ma taqbilx.

Malli kienet notifikata bl-ittra ufficjali, Mariolot Limited tpoggiet *in mora* dwar il-fatt li s-socjeta` rikorrenti riedet tattwa l-ghazla li kellha skont il-kuntratt tad-29 ta` April 2004. Ghalhekk Mariolot Limited kellha toqghod tipprocedi b`kawtela u mhux tmur kontra dak li kien kjarament miftiehem fil-kuntratt tad-29 ta` April 2004.

Tajjeb jigi notat wkoll illi skont il-ftehim tad-29 ta` April 2004, Mariolot Limited kienet obbligata li tinforma lis-socjeta` rikorrenti fil-kaz ta` trasferiment ta` ishma. Irrizulta li Mariolot Limited ma avzatz lis-socjeta`

rikorrenti b`dak li kienet ser taghmel. Dak in-nuqqas ikompli jimmilita favur is-socjeta` rikorrenti peress li dik l-imgieba ta` Mariolot kienet turi animu da parti taghha illi tqarraq bis-socjeta` rikorrenti b`mod u manjiera li taghmilha aktar diffiqli biex tinforza d-drittijiet taghha.

Din il-Qorti mhijiex konvinta illi t-trasferiment sehh minhabba li Mario Camilleri ried jiehu hsieb n-negozju tieghu billi jdawwru fl-isem it-tfal minhabba problemi ta` sahha li kien ghadda minnhom. Li kieku tassew ried li jirringa n-negozju tieghu minhabba l-problema ta` sahha li ghadda minnha, huwa kien jaghmel dan fil-pront wara li huwa rkupra u mhux halla snin jghaddu qabel ma ha dak il-pass. Huwa suspettuz li Mario Camilleri hass proprju l-bzonn li jirriorganizza l-assi tal-familja tieghu u jdawwruhom fuq it-tifel proprju ftit xhur wara li rcieva l-ittra ufficjali minn Tucan Investments Limited u mhux immedjatament wara li rkupra sahhtu.

Finalment, jigi rilevat illi huwa argument infondat meta jinghad illi ma kienx hemm qerq u *mala fede* fit-trasferiment peress li Jeanlot Limited baqghet qatt ma ghamlet trasferiment simili. Sar l-argument illi Jeanlot Limited iffirmit l-istess skrittura bhal dik iffirmata minn Mariolot Limited fid-29 ta` April 2004 u ghalhekk li kieku kien hemm xi vantagg li jsir tali trasferiment ta` l-ishma, Jeanlot Limited kienet isegwi l-passi ta` Mariolot Limited. Din il-Qorti ma tarax li dan l-argument b`xi mod jassisti t-tezi tas-socjetajiet intimati. In-nuqqas da parti ta` Jeanlot Limited li taghmel trasferiment simili bhalma ghamlet Mariolot Limited jindika biss fil-fehma ta` din il-Qorti li din sempliciment waqfet milli tagixxi b`mod qarrieq u fraudolenti u qaghdet tistenna l-ezitu tal-kawza istitwita kontra taghha. Il-fatt li ma kkomplikatx il-vertenza b`imgieba nkonsulta u spregudikata ma jistax jigi nterpretat favorevolment ghas-socjetajiet konvenuti.

IX. Partecipatio fraudis

Dwar dan l-element, is-socjeta` attrici tissottometti li Lattimer Limited kienet taf b`kollox peress li l-azzjonista u direttur taghha kien Mark Camilleri, iben Mario Camilleri, li kien jiehu hsieb ir-relazzjonijiet kontrattwali bejn missieru Mario Camilleri, Mariolot Limited u Tucan Investments Limited. Huwa accettat illi Mark Camilleri ghamel zmien jaghmel dan.

Skont l-intimati, kien proprju ghax Mark Camilleri kien jiehu hsieb dan in-negozju ta` missieru u tas-socjeta` ta` missieru li huwa hassu komdu li jkun azzjonist u direttur tas-socjeta` Lattimer Limited. Kien sostnut li bhal missieru Mark Camilleri rraguna li l-kuntratt ma kellu ebda effett peress li meta sar it-trasferiment, l-ammont dovut lil Tucan Investments Limited kien gia` mhallas kollu u ghalhekk l-obbligazzjonijiet kienu spiccaw.

Fil-fehma ta` l-Qorti, dan huwa argument fjakk ghall-ahhar.

Fl-ewwel lok, ghandu jinghad li ghal ragunijiet maghrufa biss mis-socjetajiet intimati, Mark Camilleri baqa` qatt ma tressaq bhala xhud minkejja li kien hu li ghamel zmien jiehu hsieb il-pagamenti ghan-nom tas-socjeta` Mariolot Limited u ghalhekk kien xhud importanti. F`dan ir-rigward ukoll, din il-Qorti ma tistax tipprezumi x`kien qed jahseb u jirraguna Mark Camilleri meta accetta li jkun azzjonist u direttur ta` kumpanija li a favur taghha gew trasferiti dawn l-ishma in kwistjoni.

Li jista` pero` jinghad fic-cert huwa li din il-Qorti xejn ma tara li kienet koincidenza illi proprju dawn l-ishma marru ghand kumpanija fejn l-uniku direttur u azzjonist taghha kien proprju iben Mario Camilleri, li huwa l-proprjetarju ta` Mariolot Limited.

Ghal din il-Qorti anke s-socjeta` Lattimer Limited kienet imtebba` b`*mala fede*.

Ghal din il-Qorti ghandu rilevanza notevoli fil-kumpless tal-provi dwar *mala fede* tat-terz akkwirenti l-fatt illi Lattimer Limited kienet kostitwita biss (i) propju ftit tlett xhur u ftit jiem wara li Mariolot Limited giet notifikata bl-ittra ufficjali mibghuta mis-socjeta` rikorrenti u (ii) ftit xhur qabel sar it-trasferiment.

X. Konkluzjoni

Il-Qorti ssib li l-elementi kollha tal-*actio pauliana* huma ppruvati sal-grad rikjest mil-ligi.

XI. L-eccezzjonijiet l-ohra

It-**tieni eccezzjoni** kienet irtirata. Ghalhekk il-Qorti mhijiex sejra tiehu konjizzjoni ulterjuri taghha.

Mhijiex sejra tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-**tielet eccezzjoni** billi l-kawza bin-nru 541/2014 JZM qeghda tkun deciza llum.

Il-Qorti sejra tichad ir-**raba` eccezzjoni** billi Lattimer Limited kienet kompartecipi fit-trasferiment ta` l-ishma u kienet il-kumpannija li hadet l-ishma li Mariolot Limited kellha fi The Players Group Limited. Lattimer Limited kellha tkun parti fil-kawza u ghalhekk mhux kaz li tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Decide

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi din il-kawza billi :-

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni u tat-tielet eccezzjonijiet.

Tichad l-eccezzjonijiet l-ohra.

Tilqa` l-ewwel talba.

Tilqa` t-tieni talba.

Ghall-fini tat-tieni talba, tordna liz-zewg kumpanniji konvenuti sabiex sa zmien xahar mil-lum jirretrocedu fl-assi tal-kumpannija konvenuta Mariolot Limited l-ishma li din kellha fil-kumpannija The Players Group Limited.

Tilqa` t-tielet talba.

Ghall-fini tat-tielet talba, tahtar lill-Avukat Dottor Anna Mifsud Bonnici bhala kuratrici deputat.

Tilqa` r-raba` talba.

Ghall-fini tar-raba` talba, tahtar lin-Nutar Pubbliku ta` Malta Nicholas Vella sabiex jippubblika l-atti ta` thassir u rexxissjoni nhar it-Tnejn 16 ta` Jannar 2017 fil-11.00 a.m. fit-tieni sular tal-bini tal-Qrati tal-Gustizzja, Valletta, u tahtar lill-Avukat Dottor Anna Mifsud Bonnici bhala kuratrici deputat sabiex tidher ghall-eventwali kontumaci fuq l-istess atti.

Tordna lill-kumpanniji konvenuti sabiex ihallsu l-ispejjez kollha ta` din il-kawza.

**Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**